

Ponad 50 młodych Słowaków, Polaków i Czechów stanęło wczoraj ramię w ramię w czasie odśpiewywania hymnu UE przed siedzibą Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie.

»WSPÓLNOTA« OBRADOWAŁA U WAWROSZA

Prezesem ponownie László A. Kocsis

TRZYNIEC (kor) – 28-osobową Radę Republikiową, 5-osobową Komisję Rewizyjną i 3-osobowy Sąd Rozjemczy wybrali delegaci 10. Kongresu Ruchu Politycznego „Coexistencia-Wspólnota”, który odbył się w sobotę w Domu PZKO Im. Adama Wawrośza w Trzynie Tarasie. Na prezesa Ruchu wybrano ponownie László Attilę Kocsisa z Węgierskiej Sekcji Narodowej, pierwszym wiceprzewodniczącym pozostał Wiesław Sikora.

Gośćmi byli m.in. prezes Kongresu Polaków w RC, Józef Szymeczek, prezes ZG PZKO, Zygmunt Stopa, oraz przedstawiciele partii SNK-ED, z którą przed rokiem „Wspólnota” podpisała umowę o współpracy w wyborach, Radomir Mojišek i Bogusław Chwajol.

Goście i delegaci wysłuchali sprawozdań z działalności w ub. 2-letniej kadencji, które przedstawili staronowyy prezes L. A. Kocsis, prezes Polskiej Sekcji Narodowej, Władysław Niedoba, oraz działacz Węgierskiej Sekcji

Narodowej, István Palágyi. Kongres uchwalił ponadto program Ruchu na najbliższe dwa lata oraz priorytety politycznym Ruchu pozostaje forsowanie ochrony praw człowieka i podstawowych swobód oraz praw mniejszości narodowych w RC. Chodzi m.in. o korzystanie z własnego języka w kontaktach urzędowych, kształcenie w języku ojczystym gwarantowane przez państwo czy szerzenie informacji w własnym języku.

Ruch będzie się też np. domagał zmiany ustawy wyborczej, zwłaszcza zaś usunięcia 5-proc. proggu wyborczego niekorzystnego dla małych partii – przede wszystkim w wyborach wojewódzkich i do samorządów gminnych.

Będzie też usiłował – na podstawie umowy o bezprawiu reżymu komunistycznego – o wyrównanie finansowe jako rekompensatę za majątki skonfiskowane organizacjom i osobom fizycznym na podstawie ustaw przyjętych po 25 lutym 1948 roku.

ciąg dalszy na str. 2

NOWY AMBASADOR POLSKI W RC

Znad Bałtyku nad Wełtawę

PRAGA (mro) – Jan Pastwa, ur. w 1962 r. w Gdyni, absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego oraz Krajowej Szkoły Administracji Publicznej objął z końcem marca funkcję Ambasadora RP w RC, opuszczoną ponad rok temu przez Andrzeja Krawczyka.

J. Pastwa jest doświadczonym urzędnikiem. Na jego karierę złożyła się praca w Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, praca rzecznika prasowego wojewody gdańskiego, szefowanie Urzędowi Wojewódzkiemu w Gdańsku. Ostatnio pełnił funkcję szefa Szluby Cywilnej. Jest żonaty i ma dwoje dzieci.

MŁODZIEŻ POLSKI, SŁOWACJI I RC O WOJEWÓDZTWIE MORAWSKO-ŚLĄSKIM

Multimedialna prezentacja

OSTRAWA (mro) – Spiewając hymn Unii Europejskiej, ustawili się w poniedziałek przed Urzędem Wojewódzkim w symbolicznym łańcuchu przyznali uczniowie szkół średnich z Polski, Słowacji i Republiki Czeskiej, uczestnicy Konkursu Multimedialnej Prezentacji Województwa Morawsko-Śląskiego. Z Polski przyjechały cztery 4-osobowe grupy wraz z opiekunami z gimnazjów w Cieszynie, Pawłowicach, Skoczowie i Międzybrodziu Żywieckim.

Zanim zgromadzeni zaśpiewali charakterystyczne dla ich regionu pieśni (Polacy wybrali – „Góralu, czy ci nie żal”) i udali się na spotkanie z wicehetmanem Jarosławem Wenigerová, redakcja „GL” zapytała Annę Wysoc-

ką, dyrektor gimnazjum nr 1 w Cieszynie, o początki tej trójnarodowej kooperacji.

– To już druga prezentacja w jakiej startujemy – informuje A. Wysocka. – W obydwu chodzi o wykorzystanie programu Power Point i Macromedia Flash. Pierwsza, w zeszłym roku, dotyczyła materiału o Frydku-Mistku, gdzie byliśmy na wycieczce. Dodam, że nasza prezentacja, jako najlepsza, była prezentowana w Pradze. Obecna natomiast związana jest z dwudniową wyprawą po województwie, podczas której zwiedzimy muzeum górnictwa na Landeku, witkiewskie wielkie piece, odwiedzimy muzeum „Tatry” w Koprzywnicy, Sztramberk czy browar „Radegast”. Będziemy

zbierać informacje o wszystkim, co widzimy, i filmować naszymi kamerami cyfrowymi.

Multimedialne prace mają być oddane do września br. i zgodnie z warunkami konkursu muszą odnosić się zarówno do przeszłości województwa, dnia dzisiejszego, jak i wyobrażeń o jego przyszłości.

Organizatorem imprezy jest 5. Szkoła Podstawowa we Frydku-Mistku, konkretnie zaś Pavel Olšovský, zapaleniec polsko-czesko-słowackiej współpracy międzynarodowej w ramach UE, który dodaje, że już pracuje nad kolejnymi czesko-polsko-słowackimi konkursami na prezentację multimedialną. Tym razem Republiki Czeskiej oraz UE.

Nie potrzebują komisji ds. mniejszości

LUTYNIA DOLNA (mro) – Ani nie spełniamy limitu – mieszkańców gminy zgłaszających swoją przynależność do żywiołu polskiego jest mniej niż 10 proc. – ani nie czujemy specjalnej potrzeby powołania komisji ds. mniejszości narodowych – powiedział „GL” Jan Czapek, członek zarządu gminy wybrany z ramienia Ruchu Politycznego „Coexistencia”, dodając, że w najważniejszych komisjach gminnych, jak inwestycyjnej,

szkolnictwa i kultury oraz socjalnej, pracują Polacy.

– Sprawy polskiej mniejszości są tu dobrze reprezentowane i chronione – podkreślił. Dodadł jednak, że gdyby rzeczywiście zaistniała pałaca potrzeba powołania komisji ds. mniejszości narodowych, na pewno taki postulat byłby z całą powagą rozpatrywany.

Opinię J. Czapka potwierdza Alicja Berki, dyrektor miejscowej PSP. –

Jesteśmy reprezentowani i nasze narodowościowe postulaty są uwzględniane. Jeżeli chodzi o szkolnictwo, to nawet nie miałym kosztem, gdyż gmina wyda na jego czeską i polską część w tym roku aż 6,8 mln koron.

– Rzeczywiście, że względu na reprezentatywność naszych komisji nie planujemy powołania specjalnej, dotyczącej mniejszości narodowych – powiedział „GL” wójt Lutyni Dolnej, Pavel Buzek.

PLAGA GMIN I MIAST – DZIKIE WYSYPISKA

REGION (wak) – Setki tysięcy koron wydają władze miast i gmin na utrzymanie porządku, a mimo to straż miejska nadal znajduje w przyrodnych rowach i kompleksach leśnych oraz na pustych terenach oddzielających poszczególne osiedla dzikie wysypiska śmieci. Śmieci pojawiają się też na podwórkach przy bocznych uliczkach. Najwięcej jest porzuconych, pojedynczych szklanych i plastikowych butelek, metalowych puszek po napojach, zapelnionych odpadami worków, szkła, gruzu, popiołu, a nawet opon samochodowych, starych mebli, lodówek, telewizorów...

Pracownicy wydziałów ds. komunalnych przy UM oraz Usług Technicznych odpowiedzialnych za czystość i porządek w gminach, twierdzą, iż dzikie wysypiska tworzą najczęściej właściciele domków jednorodzinnych i drobni przedsiębiorcy. Widać to przede wszystkim po sprzątanym póź-

niej odpadach. Z nielegalnych wysypisk korzystają też mieszkańcy starszych osiedli, zamieszkałych przez uboższą część społeczności. Dla nich nawet kilkaset koron, jakie trzeba zapłacić za usługę, stanowi dokaźny wydatek. Nie jest to jednak reguła.

Szyfowa praca

Zdarza się, że na dzikich wysypiskach straż miejska lub patrol policji przyłapują na gorącym uczynku ludzi mających, którzy worki z odpadami wyjmują z bagażników luksusowych samochodów.

Część mieszkańców w ramach oszczędności rezygnuje z umów na wywóz nieczystości lub zamawia opróżnianie pojemników dwa, a nawet tylko raz w miesiącu. Formalnie mają więc podpisane umowy z przedsiębiorstwami komunalnymi. W praktyce wiadomo jednak, że umówiona usługa

jest absolutnie niewystarczająca. Udowodnienie „dzikiego” wyrzucania odpadów na tej podstawie jest jednak trudne.

Miejsc, w których powstają dzikie wysypiska, są na ogół dobrze znane. W Hawierzowie największe „nielegalnych” śmieci pojawia się koło rzeki Lucyny, wokół garaży pod „Kauflandem”, osadników mułu koło Kopalni „Dukla” oraz we wszystkich parkach leśnych. W Cz. Cieszynie m.in. w parku leśnym „Grabina”, na parkingu k. zapory wodnej, koło garaży i działek. W Boguminie jest takich miejsc co najmniej sześć, a w Orłowej zmapowano ich w ub. roku 70!

Gospodarze miast i gmin przypominają, iż nie musi tak być. W wielu wyznaczonych punktach można bowiem bezpłatnie składać duże przedmioty w wielkogabarytowych kontenerach, zwłaszcza podczas porządków – na wiosnę i jesienią.

R 56 i R 48 za opłatą?

OSTRAWA (mro) – Spór między władzami wojewódzkimi, lokalnymi gminami a ministerstwem transportu pownie rozgorzeje na nowo wobec przygotowań do wprowadzenia odroczenia opłat na drogach R 56 i R 48. Paweł Lukša, wicehetman województwa morawsko-śląskiego ds. infrastruktury uważa, że wprowadzenie opłat na tych odcinkach, a zwłaszcza na R 56 spowoduje przesunięcie się ruchu kołowego na drogi niższej kategorii nie przystosowane do takiego natężenia. – Z winietami na R 56 zgodzimy się dopiero w momencie połączenia wojewódzkiej sieci drogowej z siecią autostrad – twierdzi województwo. Popiera go 14 burmistrzów i wójtów leżących przy tych drogach miejscowości, którzy sąsiedzi przez posta ČSSD Petra Kalaja spisałi petycję do ministerstwa tej sprawie. Ministerstwo transportu deklaruje gotowość do rozmów i wyważanie argumentów z lokalnymi władzami. Jednak o przyrzeczeniu udzielenia wyjątku urząd nie chce mówić...

Laboratorium po duńsku

OSTRAWA (mro) – Studenci Wyższej Szkoły Górniczej – Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie mają do swojej dyspozycji nowe laboratorium otwarte w śróde przez duńską firmę Bang&Olsen, producenta elektroniki stawiającego na jakość, innowacje i nowoczesny design. Laboratorium przeznaczony będzie do kształcenia kadry specjalistów dla tej firmy. Firma w ub. roku podjęła decyzję o przeniesieniu części swoich jednostek badawczych do RC. Obecnie ma siedzibę w Koprzywnicy, gdzie zatrudnia 250 osób. Koszt wyposażenia laboratoriów w WSG-UT szacunkowo się kwota 2 mln Kč.

Nogoda

WTOREK – Pogodnie, bez opadów. Temperatura w dzień 21-25 st., nocą 13-17 st. C. Wiatr płn.-zach. 2-6 m na sek. ŚRODA – Zachmurzenie zmienne, możliwe przelotne opady deszczu. Temperatura w dzień 14-18 st., nocą 7-9 st. C.

tydzień

9 - 15 IV 2007

■ Prezydent Iranu, Mahmud Ahmadi-neżad, oznajmił, że jego kraj rozpoczął przemysłowy etap produkcji paliwa jądrowego. Wezwał Zachód, aby „zaniechał zastraszania Iranu”.

■ Wskutek dwóch ataków bombowych, do jakich doszło w stolicy Algierii, zginęło co najmniej 30 osób, a ponad 100 odniosło rany. Do zamachów przynależała się północnoafrykańska komórka al-Kaidy.

■ 52-letni obywatel Słowenii, Martin Strel, jako pierwszy człowiek na świecie pokonał wpływ południowoamerykańską rzekę Amazonek. W ciągu 66 dni przepląnął odległość 5265 km.

■ Polski Sejm przyjął ustawę, na mocy której uczniowie szkół podstawowych i średnich będą nosić od początku nowego roku szkolnego mundurki.

■ W bratysławskiej klinice przyszły na świat bliźnięta syjamskie. Chłopcy urodzili się zrosnięci w dolnej części klatki piersiowej i brzucha. Mają dwa serca i jedną wątrobę.

■ Borys Berezowski, rosyjski miliardier żyjący w Wielkiej Brytanii, oświadczył, że przygotowuje w Rosji rewolucję. Jej celem jest – jak powiedział – upadek prezydenta Władimira Putina. „Musimy ten reżim zmienić siłą” – stwierdził Berezowski.

■ Na liście kandydatów małej bułgarskiej partii prawicowej w wyborach do Parlamentu Europejskiego znalazło się pięć bułgarskich pielęgniarzek, które są więzione od 1999 roku w Libii i które zostały niedawno ponownie skazane na karę śmierci. Według przewodniczącego partii, inicjatywa ta ma dopomóc w uwolnieniu pielęgniarzek.

■ Marszałek polskiego Sejmu, Marek Jurek, zapowiedział podanie się do dymisji. Poinformował również o odejściu z Prawa i Sprawiedliwości. Decyzja Marka Jurka ma związek z odrzuceniem przez Sejm związek z odrzuceniem przez Sejm konstitucyjnej w zakresie ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci.

■ Potężny ładunek wybuchowy eksplodował na dworcu autobusowym w irackiej Karbali. Zginęło co najmniej 90 osób. Wiele ofiar to kobiety i dzieci. Sprawcą tragedii jest zamachowiec-samobójca.

■ Kilka tysięcy uczestników opozycyjnego ruchu „Inna Rosja” wyszło na ulice Rosji, aby zaprotestować przeciwko tłumieniu swobód demokratycznych w ich kraju. Kilka set osób zostało zatrzymanych, w tym Gari Kasparow, jeden z przywódców opozycji i były szachowy mistrz świata.

■ Co najmniej 36 osób zginęło w wyniku zderzenia szkolnego autobusu z ciężarówką w centralnej Turcji. Większość ofiar to uczniowie szkoły podstawowej.

■ Tysiące młodych Żydów zwiedziło w Dniu Pamięci o Ofiarach Holocaustu były nazistowski obóz koncentracyjny Auschwitz. Ok. 3 tys. młodych Izraelczyków wzięło udział w uroczystości upamiętniającej ofiary zagłady na terenie obozu.

■ Skandynawskie linie lotnicze SAS znalazły się pod ostrzałem krytyki szwedzkiego Urzędu Inspekcji Lotniczej. Chodzi o nieprzezwiezanie przez SAS przepisów dotyczących nadzoru nad stanem technicznym samolotów. Samoloty SAS nie przechodziły obowiązkowych kontroli technicznych.

■ We wszystkich amerykańskich stanach odbyło się ponad 1300 akcji, które miały na celu skłonienie Kongresu do podjęcia konkretnych działań w walce z globalnym ociepleniem.

■ Indonezyjski samolot z 400 osobami na pokładzie musiał zawrócić do Dżakarty, bo przecięła mu drogę indyjska rakietka. Incydent doprowadził do sporu dyplomatycznego.

(M. B.)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjną pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

FOT. JACEK SIKORA

Sprawozdanie z działalności w ub. 2-letniej kadencji przedstawił na Kongresie „Wspólnoty” staro-nowy przewodniczący Ruchu, László Attila Kocsis.

Prezesem ponownie...

Dokończenie ze str. 1

W uchwale Kongres m.in. zobowiązał Radę Republikańską do opracowania programu dotyczącego zwracania się do odpowiednich organów centralnych państwa w sprawie przyspieszenia wdrażania Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych oraz do bardziej intensywnej współpracy wyborczej i programowej z SNK-ED.

W przerwie obrad Rada Republikańska wybrała 13-osobową Radę Wykonawczą, której członkami – oprócz przewodniczącego (L. A. Kocsis), 1.

wiceprzewodniczącego (W. Sikora), przewodniczącego Polskiej Sekcji Narodowej (W. Niedoba) i Węgierskiej Sekcji Narodowej (I. Palágyi) – będą: Władysław Drong, István Fucsik, Stanisław Gawlik, Jadwiga Karolczyk, György Nemes, Ferenc Monus, Józef Pietrus, Bogusław Raszka, Tadeusz Toman. Rada Republikańska wybrała ponadto na wiceprzewodniczącego Ruchu B. Raszka i zobowiązała go do reprezentowania interesów samorządowców wybranych z list „Wspólnoty” w organach centralnych Ruchu.

Po herbie flaga

BOGUMIN (wak) – Dotychczas miasto miało swój herb, w czerwcu br. dołączy do niego flaga. O jej wyglądzie zdecydowali sami mieszkańcy w ankiecie przeprowadzonej na stronach internetowych oraz w miejskiej gazecie „Oko”, wybierając z pięciu propozycji.

Zwycięski projekt zaakceptowano już na kwietniowym zebraniu samorządu, w maju ostateczną wersję znaków graficznych flagi ustali komisja heraldyki Izby Poselskiej Parlamentu RC. Na projekt graficzny oraz kilka pierwszych sztuk flagi, które umieszczone zostaną w siedzibie ratusza, miasto przeznaczyło 20 tys. Kc.

Do Raciborza i Katowic bez przesiadki

OSTRAWA (mro) – Bez przesiadki można już podróżować pociągami osobowymi na trasie Ostrawa – Katowice i Ostrawa – Racibórz. Nowe połączenia uruchomione od początku miesiąca są prekursorskie w tym sensie, że po raz pierwszy Czeski Urząd Kolejowy zgodził się na wjazd na terytorium RC lokomotyw polskich i polskich składów pociągowych, bez wymiany załogi. Do tej pory polskie składy mogły dojeżdżać jedynie do stacji przgranicznych, a pasażerowie przesiadali się do czeskich pociągów, lub wymieniano lokomotywy.

Dotychczas Czeski Urząd Kolejowy nie wyrażał na takie posunięcie zgody, twierdząc, iż polskie lokomotywy nie spełniają czeskich norm i mogą zakłócać czeskie systemy bezpieczeństwa. Nadmienimy, że brak zgody nie dotyczył tylko polskich pociągów, ale też lokomotywy Siemens, a także uprzednio Pendolina. – Obecnie, po przeprowadzeniu testów, polskie lokomotywy zmieściły się w

normie – potwierdza Pavel Kodým, dyrektor Czeskiego Urzędu Kolejowego.

Jak dowiedzieliśmy się od rzeczniczki Czeskich Kolei Aleksandra Ondruja, Czesi liczą na to, że również czeskie lokomotywy do końca roku zostaną zaaprobowane przez dyrekcję PKP i wpuszczone na terytorium polskie. – Czas przejazdu między Polską i Czechami ulegnie jeszcze większemu skróceniu po wejściu obydwu państw do strefy Schengen – zauważył rzeczniczka. – Wtedy to zaniknie konieczność odprawy paszportowej na granicy, a czas wymiany załóg pociągów na jakiegokolwiek stacji przgranicznej jesteśmy zdolni skrócić do 2 minut. Jeśli czeskie lokomotywy zostaną wpuszczone na teren Polski, pasażerowie zaoszczędzą ok. 20 minut.

Pociągi Polskich Kolei Państwowych trakcji elektrycznej przejeżdżają do Ostrawy z Katowic o godz. 7.48 (powrotny o godz. 16.15), a z Raciborza o godz. 15.41 (powrotny o godz. 8.03).

Ciekawostki

»Titanic« w zegarkach

Kawałek kadłuba wraku „Titanica” użyto do produkcji serii luksusowych zegarków na rękę. Eleganckie czasomierze prezentowane są na wystawie biżuterii i zegarków w Bazylei. Limitowana kolekcja „Titanic-DNA” – według szwajcarskiego producenta – ma oddać ducha legendarnego transatlantyku, który zatonął podczas swego pierwszego rejsu w 1912 roku. Do ich produkcji wykorzystano ważyca półtora kilograma kawałek kadłuba statku, wyciągnięty z oceanu w 1991 roku. Zegarki z „Titanica” kosztują od 7800 do 173 tysięcy dolarów.

Mają być mili

Rząd Chin nałożył na pracowników służb państwowych obowiązek... bycia miłym dla rodziców. Do urzędników prowincji Henan została wkrótce wysłani specjaliści ankieterzy, którzy będą prowadzić rozmowy z ich

krewnymi, sąsiadami i znajomymi, aby sprawdzić, czy „prześwieblany” pracownik rzeczywiście troszczy się o swoich rodziców. Do zadowolającego oszacowania stosunku jednego urzędnika do własnych rodziców może być potrzebne nawet 500 wywiadów z osobami z jego otoczenia.

Domki dla... biedronek

Domki dla żab, nietoperzy czy owadów – taką nietypową produkcją zajmuje się jedno z litewskich przedsiębiorstw na północy Litwy, w Kelme. Jak twierdzi kierownik produkcji w tej firmie, Jurate Kucinskaitė, „na Litwie domki nie cieszą się popularnością, praktycznie cała produkcja jest wywożona do państw Europy Zachodniej”. Według niej dzieje się tak, że „na Zachodzie ludzie mają zupełnie inny stosunek do przyrody”. W ciągu roku około 100 tys. domków wędruje do Wielkiej Brytanii, Nie-

moim daniem

ELŻBIETA MYŚLI

Dyskryminowani i... dyskryminowani?

Dyskryminacja to takie modne ostatnio słowo. Chętnie używają go nie tylko rzekomo dyskryminowani, ale i ci, którzy rzekomo dyskryminują. Jak wiadomo, o dyskryminacji mówi się w stosunku do mniejszości narodowych, religijnych, ze względu na rasę czy płeć.

Tymczasem wiele osób „z drugiej strony barykady” krzyczy, że „uciskani” mają się lepiej niż cała reszta. Nie wiem, czy mają się lepiej, czy też właśnie gorzej, ale na pewno dla każdej grupy mniejszościowej, czy to religijnej, czy narodowej, czy jeszcze innej, użycie magicznego słowa „dyskryminacja” jest pierwszym orężem, po który się sięga, po prostu dlatego, że jest najbardziej skuteczne.

W dzisiejszych czasach trzeba głośno krzyczeć, żeby zostać zauważonym, a żeby się czegoś doprosić – jeszcze głośniej. Nic więc dziwnego, że dyskryminowani krzyczą o dyskryminacji, i zapewne całkiem normalnie jest też to, że krzyczy o niej cała reszta. Chodzi przecież – o niesprawiedliwość, nierówne traktowanie, a w czasach, kiedy wydaje się ogromne szansa na kampanie przeciwko dyskryminacji, rasizmowi, nierównym szansom itp., znajdują się i tacy, którzy chętnie to wykorzystają, a lista ich krzywd będzie odpowiednio długa. Nie ma więc dymu bez ognia, niestety, taka sytuacja prowadzi kolejne stereotypy. Ci, którzy najczęściej krzyczą, często nie są najlepszą reprezentacją swojej grupy i zwykle szkodzą tym, których dyskryminacja naprawdę dotyka. Chyba więc napisałam nie tylko o dyskryminacji, ale i o ignorancji, która jest zapewne jeszcze częściej spotykanym zjawiskiem.

myszka@glodstadu

WIĘKSZOŚĆ KOTŁÓW NA BIOMASĘ TRAFIA ZA GRANICZ

Ogrzewać ekologicznie

BOGUMIN (mro) – Zakład techniki grzewczej „Viadrus”, jeden z największych zakładów Huty i Druciarni Bogumińskiej, rozpoczął w zeszłym roku eksport kotłów na biomasę do Irlandii. Popyt przewyższył oczekiwania firmy. Pierwsze przesyłki sprzedano za 10 mln Kc, a zainteresowanie tymi alternatywnymi w stosunku do paliw stałych piecami jest ogromne. Stąd też tegoroczny plan wyeksportowania do Irlandii kotłów za 22 mln Kc.

Bogumiński zakład dostarcza na irlandzki rynek kaloryfery oraz tradycyjne piece już od 2005 roku. – Irlandia w zeszłym roku wystartowała z projektem wspierania sprzedaży

pieców na biomasę, na podstawie czego przy zakupie tego rodzaju kotła również osobom prywatnym, jak i firmom przysługują ulgi podatkowe – powiedział „GL” menedżer linii między kotłów, Ondřej Šalbat.

W ub. roku zakład wyprodukował na biomasę za ponad 20 mln Kc, z czego 95 proc. produkcji trafiło na zagraniczny rynek. Do rosnących rynków zbytu należy rynek francuski, lotewski, duński, belgijski i litewski. Šalbat dynamiczny rozwój handlu z tymi państwami tłumaczy wzrostem ceną gazu oraz uświadomieniem ekologicznym mieszkańców danych krajów.

Dla strażaków

BOGUMIN (wak) – Na utrzymanie remiz strażackich i naprawy sprzętu gaśniczego miasto wyasygnowało br. 900 tys. Kc, a na zakup samodzielnego systemu dla strażaków ze Starego Bogumina przeznaczone 5 mln Kc.

Zawodowi strażacy z Nowego Bogumina oraz ochotnicy z Wierzbicy, Zabłocia, Szonycza, Skrzyszowca, Pytowa, Nowej Wsi oraz Starego Bogumina wyjeżdżali w ub. roku do 6000 żarów w centrum oraz na obrzeżach miasta. Szkody materialne oszacowano na 4 mln Kc, strażakom udało jednak uratować mienie za 17 mln Kc. Najgorszy w skutkach pożar miał miejsce w lutym przy ul. Szonyczeńskiej, w budynku byłych koszar zginęli dwaj młodzi mężczyźni z Krnowa.

miec i Danii. Brytyjczycy najchętniej kupują domki dla żab, owadów i nietoperzy. Wśród Duńczyków i Niemców popularnością cieszą się klatki dla królików i karmniki.

O UFO przy grochówce

Przedstawiciele organizacji ufologicznych i inni pasjonaci wyjaśnienia zjawiska dotąd niewyjaśnionych spotkali się 5 maja w Emilcinie na Lubelszczyźnie. Będzie to Pierwszy Ogólnopolski Piknik Ufologiczny. Właśnie w Emilcinie 29 lat temu doszło do najbardziej znanego dotąd w Polsce spotkania z przedstawicielami obcej cywilizacji. By upamiętnić to wydarzenie stanął tu już prawdopodobnie pierwszy w Europie pomnik UFO. A z okazji przypadającej w maju kolejnej rocznicy tym razem zaplanowano piknik. Organizatorzy to władze miasta Opola Lubelskiego i Fundacji Nautilus. Zapowiadają dyskusje i spotkania z przed-

stawicielami organizacji ufologicznych oraz prezentacje archiwalnych nowych filmów o UFO w Emilcinie.

SMS-ami w wagarowiczów

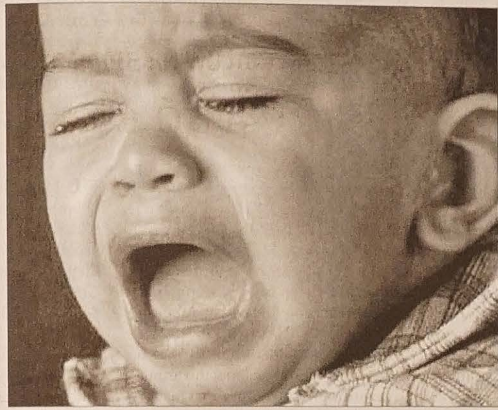
„Prosimy o poinformowanie nas jeśli z jakiegos powodu nie możecie dzisiaj w szkole” – taki SMS dostają brytyjscy uczniowie, których rodzice po pierwszym dzwonku brakuje bez odpowiedzi, szkoła zadzwoniła do rodziców. O pomysle, który ma przynieść się do poprawienia frekwencji w szkołach pisze brytyjski „The Observer”. Tekstowe upomnienia, wysyłane automatycznie do nieobecnych po rozpoczęciu lekcji, zostaną wprowadzone w około 400 szkołach. W tych placówkach wagarowanie wśród uczniów jest nagminne. Problemem jest także brak czasu na zajęcia – jak przyznaje resort edukacji, jest także problem z brakiem nauczycieli.

BIJA DZIECI I NIE WIDZĄ W TYM NIC ZDROŻNEGO

Domowi sadyści

Zarzut znęcania się ze szczególnym okrucieństwem nad półtoraroczną córką przedstawiła jej opiekonom w styczeniu frydecko-mistecka policja. Dziewczynka z licznymi obrażeniami trafiła w marcu do Szpitala Akademickiego w Ostrawie. Porubie. Stan zdrowia dziecka, który lekarze ocenili jako ciężki, ale stabilny, poprawił się na tyle, że małą Anetkę umieszczono już w Domu Małego Dziecka w Ostrawie Zabrzeżu. Obecnie na oddziale Intensywnej Opieki Medycznej tej samej placówki zdrowia hospitalizowany jest sześciomiesięczny chłopczyk z Karwiny. Przywieziono go w bardzo ciężkim stanie. Diagnoza – wylew krwi do mózgu. Podczas badań na ciele maleństwa znaleziono podskórne krwiaki, które mogą świadczyć o tym, iż dziecko było maltretowane od dłuższego czasu. Sprawa jest w toku śledztwa.

Takich i podobnych przypadków są setki. Liczba maltretowanych dzieci w RC wzrosła bowiem przez ostatnie cztery lata czterokrotnie. Choćby statystyki są niepełne, w ub. roku przez własnych rodziców pobitych było ponad 1319 dzieci (seksualnie wykorzystanych przez ojców, wujków, ojczymów a nawet dziadków – 664); 50 z nich na skutek ciężkich obrażeń umarło. Bicie i głodzenie są nawet niemowlęta, a domowi tyranii unikają odpowiedzialności karnej, bo najbliżsi boją się zeznawać. – Dzieci przywołane są z urazami rąk, nóg, brzucha, obrzękami mózgu, uszkodzonym układem nerwowym, złamanymi szczękami, nosami. Bywa, że w następstwie choroby trądziku wzrok, nie chodzą, nie mówią – dowiedzieliśmy się w ostrawskiej lecznicy. – Są katowane w rozmaity sposób – bitych pięściami, smyczkami, kijami, tłuczki, krepowane sznurami, parzone żelazkiem czy gaszeniem papierosów na skórze, w najlepszym razie – traktowane solidnym kopniakiem.

Rodzice biją przeważnie małe, bezbronne dzieci. Starsze z czasem stają się silniejsze i po prostu oddają rodzicielskie rąk. – Równie dotkliwe w takich przypadkach są rany zadane dzieckiem psychicznie – ośmieszanie, upokarzanie, wyszydzanie. Prędzej czy później prowadzą one do silnych nerwic,

czego żelazka są w ich relacji przypadkowym natknięciem się na prasującą matkę, ślady podszewy butów na ciele to nie efekty kopania, ale jedynie upadku ze schodów.

Napastowanie seksualne jeszcze rzadziej wychodzi na światło dzienne. Najczęściej po pierwszych nieudanych próbach zasygnalizowania problemu dorosłym następuje blokada psychiczna. Skarga na ojca lub częściej ojczyma, kończy się zwykle gwałtowną reakcją matki w obronie swojego partnera. Matki boją się uwierzyć w prawdę, oznaczałoby to bowiem dla nich całkowitą zmianę mniemania o osobie, z którą przeżyło się wiele lat, rozpad związku, samotność, finansowe perturbacje.

Jana Procházková, psycholog z praskiego Centrum Pomocy dla Dzieci Maltretowanych, twierdzi, że karami dzieci są zazwyczaj rodzice niedojrzali, bez umiejętności wychowawczych. Swoje dzieci maltretują przede wszystkim ci, którzy w dzieciństwie sami byli maltretowani. Zdaniem specjalistów, osoby (lekarze, nauczyciele, sąsiedzi, znajomi, rodzina), które wiedzą o podobnych przypadkach, nie powinny milczeć. Są bowiem w kraju organizacje rządowe i pozarządowe, które zajmują się tą problematyką. Można dzwonić na przykład pod numery policji, telefonów zaufania, Fundacji Dzieci Zagrożonych w Ostrawie (596 123 341),

Punkt Pomocy Doraźnej dla Rodzin i Dzieci w Ostrawie (596 123 555) czy też bezpłatny Telefon Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży – 800 155 555.

WANDA KULA

Wychowanie przez... bicie

Z ankiety przeprowadzonej przed dwoma laty przez praski Ośrodek Badania Opinii Publicznej wynika, iż ponad 80 proc. rodziców stosuje klapsy i bicie ręką, niemal połowa bije pasem, kablem lub innym przedmiotem, w co trzeciej rodzinie dzieci są szarpane, potrąsane, ciągnięte za ucho. Ponad 40 proc. rodziców przyznało się do surowych „metod karania” – porządne lania. Wbrew potocznym opiniom to matki, a nie ojcowie są w większości sprawcami tej przemocy.

Wasza Recenzja

»Skapiec« nadal aktualny

Scena Polska poczęstowała nas kolejną dawką humoru, tym razem przedstawiając „Skapca” Mollera. Czasami spektakl się dłuży, ale warto wytrzymać do drugiego aktu, gdzie akcja nabiera tempa i staje się całkiem smacznym kąskiem. To długi spektakl, któremu przydałoby się trochę skrótów. Szkoda, że reżyser Andrzej Sadowski nie zapał za ołówkę częściej.

Spektakl rozpoczyna się od sceny miłosnej podglądanej przez dziwne cienie pojawiające się na parawanie w tle sceny. Buduje się niesamowita atmosfera, która niestety nie ma już kontynuacji. Od tego momentu bowiem na parawanie będą się pojawiać tylko i wyłącznie projekcje miejsc, w których rozgrywa się akcja. Co gorsza, w większości nieczytelne dla widza, bowiem reflektory oświetlające przód sceny czynią owe projekcje w zasadzie niewidocznymi. Dalszy mankament to fakt, że lampa projektora świeci widzom w oczy, co skutkuje tylko tym, że po pierwszym akcie ci, siedzący naprzeciwko lampy na balkonie, wychodzą z załamionymi oczami. Wielka szkoda, że z projekcją i cieniami nie pobawił się reżyser trochę więcej i nie wykorzystał potencjału w nich drzemiącego.

Aktorzy napocili się niesamowicie przed parawanem. Grali bowiem na pustej scenie, gdzie musieli liczyć sami na siebie, nie mogąc się o nic pomocnego oprzeć. I trzeba przyznać, że w większości wypadków sobie poradzili. Powstał dzięki temu na wskroś współczesny spektakl, zrozumiwały w zupełności przez widownię. Szkoda tym bardziej, że nie pomógł im reżyser, chociażby w ustaleniu rodzaju gry aktorskiej. Mieszają się bowiem na scenie różne style, bez uzasadnienia. Od grania formą po Stanisławskiego. A szkoda, bo spektakl wygląda przez to jak źle dopasowany strój.

Jedna rzecz udało się natomiast reżyserowi w dwustu procentach, mianowicie śpiewane partie tekstu. Pomyśl, by ze Skapca zrobić coś w rodzaju operetki, jest naprawdę wyśmienity. I tych partii śpiewanych można by z pewnością na korzyść przedstawieniu jeszcze dodać. To wielka zasługa kompozytora Andrzeja Macoszka.

Na scenie prym wiedzie Ryszard Pochroń w roli Harpagona. Pokazuje cały wachlarz swoich umiejętności aktorskich, nie popadając ni razu w przesadę. Maniera, która w niektórych spektaklach może razić, tutaj pasuje jak ulał. W pamięci pozostaje również Służący Jakuba Tomosza. Z mieszanymi uczuciami odnośnie się natomiast do roli Kleanta (Bartosz Dziedzic). Ten aktor ma niesamowity potencjał, jednak na razie nie potrafi nad nim zapanować. Czasami gra w stylu Commedia dell'arte, by za chwilę, bez żadnego uzasadnienia, przejść do prawie że Stanisławskiego. Komizmu jego postaci dodaje ciut za mało kostium, w którym ten olbrzymiej postury aktor wygląda jak wyrosnięty niemowlak. I niestety już sam kostium gra w kontrze do aktora.

„Skapca” w wykonaniu Sceny Polskiej warto obejrzeć. Historia skapca – kultury potrafiącej zarobić bez skrupułów nawet na własnej rodzinie, staje się w dzisiejszych czasach bardzo aktualna.

HALINA SIKORA

Molier: „Skapiec”, przekład: Tadeusz Boy-Żeleński, reżyseria i scenografia: Andrzej Sadowski, muzyka: Andrzej Macoszek.

FOT. KATERINA CZERNA

Najgorzej w Stanach

Stacuje się, że odsetek dzieci doświadczających przemocy lub zaniedbywania w USA wynosi ok. 4,5 proc. W Europie wskaźnik ten jest niższy i waha się w granicach 0,1–0,5 proc. Najniższy jest w krajach skandynawskich – 0,1 proc., w Wielkiej Brytanii – 0,4. W Australii w grupie wiekowej 0–16 wynosi 0,5 proc. Dane mogą być trudne do porównania ze względu na odmienne metody ich gromadzenia.

Oldboya

Długo trwało, zanim zaczęło się zmieniać. Chodząc do lasu i w góry stwierdziłem, że przyroda nadal się wycofuje i przegrywa z człowiekiem, aż raz zobaczyliśmy z żoną w Kotelnicach – raka. To był znak, że oto następuje zmiana. Dlatego chętnie zapoznaliśmy się z artykułem Przemysława Kucharczyka: „Przyroda kontratak” (Gość Niedzielny, 8 IV). „Nawet słynny »Czarny Trójkąt« w Sudetach to już tylko wspomnienie. Jeszcze przed dziesięć laty kikuty drzew w umarłych lasach Gór Izerskich robiły wstrząsające wrażenie. Dzisiaj bucha tam odrodzona świeża zielen” – czytamy. I przypominam sobie goły grzbiet Kyrkawicy koło Bagańca, który obecnie zalesiony i rozbijały, zaświadcza o tym, że przyroda naprawdę nie rezygnuje. Rośnie ilość lasów (w Polsce jest dziś ponad 5 proc. więcej lasów niż w 1990 r.) oraz oczyszczalni ścieków. Przyrodzie po prostu użyla śmiertelny komunikat. Fabryki, które były największymi trucicielami, upadły. Pozostałe wreszcie zamontowały filtry i zbudowały niezbędne oczyszczalnie; żyjemy dziś w znacznie czystszej kraj, niż w latach 80. zeszłego wieku. Co oczywiście nie znaczy, że w czystym. „W zakresie jakości powietrza mamy problem z dwoma zanieczyszczeniami” – mówi Lucyna Dygar-Giołkowska, dyrektor departamentu monitoringu GIOS (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).

Przyroda nie rezygnuje

– „Pierwszym z nich jest drobny pył zawieszony, a drugim ozon.” Chodząc brzegami ze wzrastającą tęsknotą za czystą, świeżą wodą, która sprzyja nieznanym żyjątkom, rybkom, raczkom, a i mej pamięci. Aby nie było zbyt prosto, sięgam po czeski miesięcznik „Epocha” (8,07); obawia się ona w artykule: „Czy nas czeka koniec cywilizacji? Kiedy Ziemia będzie bez ludzi?” Petra Smetany, że za kilka tysięcy lat może nie pozostać po ludzkości ani śladu. Przypomina katastrofę sprzed 251 milionów lat, która może się powtórzyć. Wtenczas, wobec silnych erupcji wulkanów na Syberii, życie na Ziemi niemal się skończyło. Poszło o tlenek węgla, który spowodował efekt cieplarniany. Z mórz oraz z czap polarnych uwolnili się metan, prowadzący do zamierania roślin, w sumie zaś do wyginnięcia fauny. Wtenczas temperatura podniosła się o 6 stopni Celsjusza. Dziś grozi nam jej podniesienie o 7–10 stopni, co by oznaczało, że życie na naszej planecie może skończyć się około roku 2100.

FELIETON WŁADYSŁAWA SIKORY

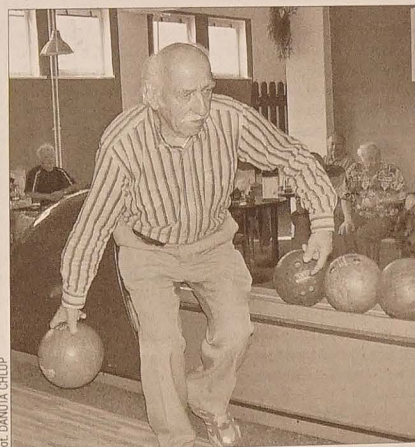
Aby jednak było ciekawiej, naukowcy przyglądają się obecnie bakteriom z Morza Barentsa, które się żywią – metanem. To by zaś oznaczało nadzieję. Liczymy na przyrodę, ufamy przyrodzie!

Dolanie górą

SUCHA GÓRNA (dc) – Członkowie K99, sekcji PTTS „Beskid Śląski”, sportykami są co miesiąc w różnych miejscowościach Zaolzia, w świetlicach i Domach PZKO, gdzie zapoznają się z

działalnością MK, szkolnictwem polskim w gminie, historią danej miejscowości.

Gospodarzem wczorajszego spotkania było MK PZKO Sucha Górna.

FOT. DANUTA CHLUP
Stanisław Kostka, jeden z reprezentantów „Goroli”.

Spotkanie w świetlicy PZKO poprzedził turniej w bowlingu pomiędzy drużynami „Dolan” i „Goroli”, zakończony zwycięstwem „Dolan”, których reprezentowali członkowie z Olbrachcic, Suchej Górnicy, Stonawy i Błgdowic. Honoru „Goroli” bronili zawodnicy z Lesznej, Bystrzycy, Gródka i Trzycina.

Sympatyczna atmosfera panująca w kregielni świadczyła o tym, że bardziej niż o zwycięstwo chodziło w tym turnieju o dobrą zabawę w gronie kolegów.

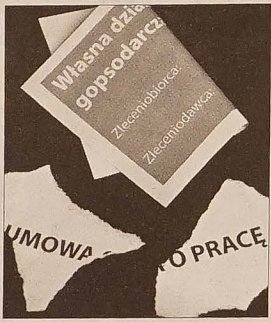
rosz do rosza

Szwarcystem

Często słyszymy, że ktoś pracuje w „szwarcystemie”, że „szwarcystem” jest bardziej lub mniej dla kogoś korzystny... Nie chodzi przy tym o określenie pracy wykonywanej „na czarno”, jak mogłoby się wydawać ze względu na słowo **szwarz** – czarny. „Szwarcystem” wzięła nazwę od niejakiego Śwarca Mirosława. Ten pod koniec 1990 roku założył własną firmę, po czym zwolnił wszystkich pracowników. Ci następnie założyli własną działalność gospodarczą i zawarli ze Śwarcem umowę o dzieło. Tzw. szwarcystem to swoisty fenomen zatrudniania pracowników, którzy mają wykonywać zleczone prace w ramach swojej działalności gospodarczej, a nie na podstawie umowy o pracę.

Nielegalny, ale...

Ponieważ jest rzeczą powszechnie znaną, że obciążenia fiskalne w przypadku tradycyjnej umowy o pracę są dużo wyższe, aniżeli w przypadku tzw. samozatrudnienia, „szwarcystem” kwitnie od lat i zapewne kwitnąć będzie wesoło dalej. Pomimo to, że formalnie został zabroniony już pod koniec 1991 roku. Stosowania „szwarcystemu” nie dopuszcza także nowy kodeks pracy. Co więcej, wyjątki, które na przestrzeni lat znalazły się w znolizowanej ustawie o zatrudnieniu, a które dopuszczały w określonych warunkach samozatrudnienie w tzw. szwarcystemie, nie zostały do kodeksu pracy przeniesione.

Jak zaś w praktyce może wyglądać tzw. szwarcystem? Otóż weźmy pracownika X. Pracuje on na podstawie tradycyjnej umowy o pracę. Otrzymuje od pracodawcy potrzebne narzędzia oraz materiał potrzebny do wykonania jakiegoś zadania. Jeżeli korzysta z własnego sprzętu, pracodawca rekompensuje mu poniesione koszty. I weźmy innego pana Y. Ten prowadzi własną działalność gospodarczą i jako samodzielny przedsiębiorca będzie wykonywać dla wspomnianego wyżej pracodawcy takie same zadania, jak zwykły pracownik. Podczas gdy X w ramach umowy o pracę zobowiązuje się wykonywać dla pracodawcy określoną pracę, drugi pan Y, jako osoba prowadząca własną działalność gospodarczą, zawiera ze zleceniodawcą umowę – zlecenie, na podstawie której zobowiązuje się wykonać konkretne „dzieło”, np. wybudować płot. Kupuje w tym celu narzędzia i materiał. Nie musi jednak rozliczać się z fiskusem ze wszystkich poniesionych kosztów, jako przedsiębiorca ma prawo odliczyć od podstawy opodatkowania pewną sumę w formie ryczałtu. W tym konkretnym wypadku, jako że prowadzi działalność rzemieślniczą, chodzi o 60 proc. Jeżeli zaś pan Y jest tylko przedsiębiorcą na niby, faktycznie zaś pracuje dla firmy, która buduje płot, firma sama kupi potrzebny materiał, a pan Y zajmie się tylko budową płotu. Pomimo to zgodnie z przepisami może odliczyć od podstawy opodatkowania owe 60 proc. kosztów ryczałtowych.

Inne istotne różnice pomiędzy przychodami uzyskanymi w ramach tzw. szwarcystemu i w wyniku normalnego stosunku pracy, to składki ubezpieczenia. W wypadku pracownika składki obliczane są na podstawie płacy brutto, w wypadku przedsiębiorcy – z podstawy opodatkowania. Podstawą opodatkowania jest 50 proc. różnicy między przychodami a kosztami (ręczystymi lub ryczałtowymi) przedsiębiorcy. Przedsiębiorca, w odróżnieniu od pracownika, może od dochodów brutto odliczyć koszty, przy czym w tzw. szwarcystemie chodzi często o koszty fikcyjne, zaś składki płaci z 50 proc. sumy uzyskanej po odliczeniu kosztów. Dlatego właśnie obciążenie fiskalne w przypadku samozatrudnienia są o wiele niższe. A co z tego wszystkiego ma przedsiębiorca, zatrudniający ludzi w „szwarcystemie”? Po prostu tańszą siłę roboczą i minimum obowiązków wobec „pracownika”. Z zalet „szwarcystemu” korzysta więc zarówno pan Y, jak i firma, dla której realizuje konkretne „dzieło”.

Różnica trudno uchwytana

Granice pomiędzy „szwarcystem” a jak najbardziej legalnym świadczeniem usług są jednak stosunkowo płynne. Czasami nie sposób stwierdzić ponad wszelką wątpliwość, czy chodzi o nielegalny dziś „szwarcystem”, czy też o legalne poddostawy i tak samo legalny outsourcing. Ten ostatni polega na tym, że przedsiębiorca wydziela czynności, które dla jego biznesu nie mają kluczowego znaczenia lub które nie odpowiadają charakterowi prowadzonej przez niego działalności. Zleca ich wykonanie innemu przedsiębiorcy, który właśnie tymi czynnościami się zajmuje. Chodzi na przykład o prowadzenie rachunkowości, sprzątanie biur, konserwację sprzętu itp. Z legalnymi poddostawami mamy do czynienia np. wtedy, gdy przedsiębiorca z różnych względów nie jest w stanie własnymi siłami (siłami własnych pracowników) sprostać obowiązkowi i zawiera umowę o dzieło z innymi osobami. W odróżnieniu od outsourcingu chodzi jednak o czynności, które stanowią główny przedmiot działalności gospodarczej obu stron.

Pomimo to, że formalnie zabroniony, ma „szwarcystem” stale wielu zwolenników zarówno wśród zleceniobiorców, jak i zleceniodawców. Osoby, które mają już z taką formą zatrudnienia jakieś doświadczenia, twierdzą, że ważna w tym wszystkim powinna być intencja stron. Nie ma wątpliwości co do tego, iż przymuszanie pracownika do zastąpienia umowy o pracę umową zlecenia, zawartą w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jest wykręceniem przeciw prawom pracownika i jako takie powinno być napiętnowane. Dla wielu ludzi natomiast niezrozumiały jest fakt, że w taki sam sposób traktuje się sytuację, gdy dzieje się to za obopólną zgodą obu stron, a zwłaszcza wtedy, gdy inicjatywa samozatrudnienia wychodzi ze strony pracownika – zleceniobiorcy. Warto dodać, że zwolennicy liberalizmu w gospodarce cały „szwarcystem” ze wszystkimi jego zaletami i wadami najchętniej by zalegalizowali, natomiast lewica twierdzi, że „szwarcystem” jest nieetyczny, gdyż nie pozwala na dostateczną ochronę praw pracowniczych lub wręcz możliwość takiej ochrony wyklucza.

HENRYKA BITTMAR

80 LAT ZORGANIZOWANEGO ŚPIEWACTWA POLSKIEGO NA ZAOLZIU (6) Związek Polskich Chórów w Czechosłowacji

Stale powiększająca się liczba polskich chórów, potrzeba niesienia pomocy przy zaopatrywaniu w materiały nutowe oraz pomoc instruktażowo-szkoleniowa zrodziły potrzebę oddzielnej pomocy zespołom śpiewaczym i oddzielnego ich kierowania. Inicjatywa ta zrodziła się po raz drugi od 1913 roku w roku 1924. Nauczyciel Jan Jeleni opublikował w Kalendarzu Związku Śląskich Katolików (r. 1924, s. 73) artykuł o zakładaniu kółek śpiewaczych i ich połączeniu w jedną organizację. Jednak dopiero w dwa lata po tym artykule realizacja rzuconej przezeń myśli stała się aktualna. Na apel jednego z Kół Macierzy Szkolnej w Karwinie, który nawoływał do utworzenia jednolitej organizacji śpiewaczej z własnym statutem, Piotr Feliks zwołał w październiku 1926 r. do gimnazjum orłowskiego grupkę ludzi związanych ze śpiewem i muzyką (Jan Kiszka, Karol Berger, Paweł Kubaczka, Karol Fuzek, Józef Michajda, Fryderyk Kretschmann, Rudolf Budnik) w celu utworzenia jednolitej organizacji śpiewaczej. Zwolane gremium miłośników śpiewu postanowiło założyć samodzielne towarzystwo pn. Związek Polskich Chórów w Czechosłowacji. Zorganizowaniem Związku zajęli się bardzo gorliwie J. Kiszka, wówczas nauczyciel szkoły wydziałowej w Łazach. Opracowanie statutu powierzono komitetowi na czele z K. Bergerem.

Po zatwierdzeniu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Pradze statutu, zwolane przez Zarząd Główny Macierzy Szkolnej na 6 lutego 1927 roku założycielskie Walne Zebranie, w którym z 36 zaproszonych chórów polskich udział wzięło w myśl zatwierdzonego statutu 34 delegatów z 23 chórów terenowych z 930 śpiewakami, wybrało przez aklamację pierwszy zarząd Związku. Prezesem został P. Feliks, dyrektor Polskiego Gimnazjum Realnego im. J. Słowackiego w Orłowej i prezes Macierzy Szkolnej, zastępcą prezesa – J. Michajda, były dyrektor szkoły w Nydku i Wędrzynie, dyrektorem głównym – J. Kiszka, kompozytor, założyciel Chóru Nauczycieli Polskich i jego pierwszy dyrygent, I. zastępcą dyrygenta głównego – F. Kretschman, dyrektor szkoły wydziałowej, długoletni dyrygent chóru w Dąbrowie i Cz. Cieszynie, pierwszy prezes ChNP, 2. zastępcą dyr. głównego – ks. Karol Maultz, organizator chórów katolickich, dyrygent chóru w Karwinie, kompozytor, sekretarzem – P. Kubaczka, kierownik szkoły w Karwinie, jego zastępcą – J. Jeleni, dyrektor szkoły wydziałowej w Lutyń, skarbnikiem – R. Budnik, dyrektor szkoły wydziałowej w Bystrzycy, gospodarzem – Jerzy Samiec, kierownik szkoły w Rzece, kompozytor, zbieracz pieśni ludowych, kronikarzem – Rudolf Siwek, dyrektor szkoły w Rychwałdzie, redaktor kwartalnika „Echo”, założyciel i dyrygent Kółka

Śpiewaczego w Rychwałdzie. Po ustąpieniu w 1928 r. pierwszego dyrygenta J. Kiszki, na jego miejsce wybrano J. Jelenia. Wszyscy członkowie zarządu ZPCh to nauczyciele (z wyjątkiem ks. K. Maultza), dyrektorzy szkół polskich na Śląsku zaolziańskim.

Do Związku Polskich Chórów przystąpiło w roku jego założenia 21 chórów z 880 członkami. Członkowskie chóry uiszczą miały składki do 20 Kcz (chóry do 20 członków), 20 Kcz (20 – 30 członków), 30 Kcz (ponad 30 członków). Postanowiono zaprowadzić też wspólne odznaki dla śpiewaków. W tym celu ogłoszono konkurs na wykonanie odznaki przez takich rysowników, jak G. Fierla, K. Piegza, R. Siwek, J. Maryniok, J. Trombik i P. Zabystrian. Na założycielskim Walnym Zebraniu padła też myśl urządzenia wspólnego koncertu chórów. Jednak z powodu potrzeby solidnego przygotowania się chórów do wspólnego występu, został on zrealizowany dopiero w roku następnym. Pierwsze próby chórów do wspólnego występu odbyły się w Cz. Cieszynie i Orłowej. Występ połączonej chórów (ok. 800 śpiewaków) odbył się na festynie krajowym Macierzy dnia 5 lipca 1928 r. w Parku A. Sikory w Cz. Cieszynie. Połączonym chórom pod batutą J. Kiszki akompaniowała orkiestra dęta. Wykonano 4 utwory: *Zalecanek* F. Nowowiejskiego, *wianek* Z. nad Olzy J. Kiszki, *Poloneza* O. M. Żukowskiego oraz *Polskiej pieśni* *czeskiej* Chopina-Muheimera. Odtąd występy połączonej chórów kontynuowane były co roku w ramach krajowych festynów Macierzy Szkolnej i innych uroczystości.

Działalność ZPCh była bardzo bogata. Związek organizował zebrania dyrygentów, kursy dyrygenckie, przeprowadzał lustracje chórów, organizował Zjazdy, Złoty Śpiewacze, organizował konkursy chórów (pierwszy odbył się w 1934 r. w Karwinie) i konkursy kompozytorskie (1932 i 1935 r.), zabezpieczał chórów bezpłatnie literaturę chórąlną (dla obu wyznań zabezpieczał też pieśni sakralne), organizował gościnne koncerty chórów (np. 29 kwietnia 1929 r. w sali Pracy w Karwinie śpiewał Chór Akademicki „Echo” z Krakowa).

ZPCh musiał też zadbać o godziwą swoją reprezentację na zewnątrz. Już w 1929 r. chór męski TNP śpiewał na Wszechłowskijskim Zjeździe Śpiewaczym w Poznaniu, potem na uroczystości moniuszkowskiej w Katowicach, chór akademicki „Jedność” wystąpił w 1933 r. w rozgłośni Radia Praskiego. Związek inicjował opracowania śląskich pieśni ludowych. Autorami opracowań byli rodzimi kompozytorzy: obok wspomnianych J. Kiszki, J. Jelenia i J. Samca również Andrzej Hlawiczka, Jan Gawlas, Jerzy Hadyna i Eugeniusz Fierla. W zakresie zbieractwa pieśni ludowych wyróżnili się Jan Tacina, Karol Pieg-

za i E. Fierla. Związek wydał śpiewnik pod redakcją J. Samca zawierający 150 pieśni jednogłosowych. Przy ZPCh działała biblioteka muzyczna, czasopism fachowych, podręczników teoretycznych i śpiewników.

Liczba chórów zrzeszonych ZPCh stale wzrastała. Pod koniec 1929 r. do Związku należało ich 48, w 1935 r. już 92, zaś w 1937 r. 104 chórów. Dla ułatwienia pracy administracyjnej i kontaktu Zarządu Głównego ZPCh z chórami podzielono Związek na 10 okręgów, którym przewodniczyli dyrygenci okręgowi. W jubileuszowym 1937 r. istniały okręgi: jabłkowski (dyr. okr. Alfons Brzuska), bystrzycki (Gustaw Przeczek, Józef Raszka), trzyniecki (Franciszek Chowaniec), kameralnoligocki (J. Samiec), czeskosłowacki (Józef Manderla), orłowski (Józef Wojnacki), suski (Rudolf Paterek), orłowski (E. Fierla) i bogumiński (Paweł Pszczołka).

W 1932 r. powraca ze studiów w Konserwatorium Muzycznym w Katowicach górnosuszanin Erazm Guziur, znany już z lat poprzednich jako rzutki działacz i dyrygent. Guziur rzuca się w nurt pracy śpiewaczej jako dyrygent okręgu suskiego, lustruje chóry, doradza dyrygentom aktywizuje do śpiewu i muzyki dzieci Polskiego Gimnazjum Realnego w Orłowej. W 1935 r. obejmuje funkcję dyrygenta naczelnego ZPCh, wkład w rozwój całego ruchu śpiewaczego po obu stronach Olzy przyniesie nieprzeciętne wyniki. W 1936 r. Guziur poprowadził 400-osobową grupę zaolziańskich śpiewaków na Zjeździe Polskiego Śpiewactwa w Warszawie, gdzie reprezentacja Zaolzia odniosła wspaniały sukces: chór męski pod kierownictwem R. Wojnara, chór żeński oraz połączona reprezentacja Zaolzia pod batutą E. Guziura zdobyli potrójny tryumf – pierwsze miejsce we wszystkich trzech kategoriach. Zaolziacy mieli również podziękować śpiewaczej młodzieży z Katowic, która wystąpiła też w wspólnym śpiewie wszystkich chórów pod batutą kompozytora Wacława Lachmana.

Większe zmiany w składzie Zarządu Głównego ZPCh wprowadzono w 1937 r. Naczelnym dyrygentem zarządkowym pozostał E. Guziur (od 1936 r.), dyrygentami powiatowymi zaś Wojnar i J. Samiec. Wśród śpiewaczych działaczy centralnych i okręgowych przeważali w przytoczonej większości nauczyciele. Po dziesięciu latach działalności Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji w 1937 r. 100 zrzeszonych w nim chórów zaangażowanych było 81 dyrygentów, w tym aż 74 nauczycieli. Tu należy ponownie dobitnie podkreślić, że śpiewaczego wyrosła z ruchu amatorskiego – z nauczycielstwa.

JÓZEF WIERZ...

Połączone chóry Związku Polskich Chórów w 1931 r.

Jedynie milcząc
możemy zajrzeć
w głąb
własnej duszy.

Katarzyna Grochola

Temiota

Redakcja Kazimierz Kaszper ♦ Materiały prosimy przysyłać pod adresem „GL”
lub pocztą elektroniczną: k.kaszper@tiscali.cz ♦ Numer zamknięto 12. 4. 2007

Ludwik Stomma to obecnie jedna z najbardziej intrygujących postaci polskiego życia kulturalnego. Pomimo iż od kilkudziesięciu lat mieszka i pracuje we Francji, w „starym” kraju regularnie wydaje kolejne książki – i to bardzo różnego rodzaju: od właściwych jego naukowej specjalizacji

rozpraw i esejów kulturoznawczych, po wybory wierszy i przewodniki edukacyjne. Wszystko to razem ujawnia, że mamy do czynienia z prawdziwie renesansowym erudyta, doskonale jednak poruszającym się we współczesnym świecie kultury rynkowej.

Przełamujemy kulturowy tabu

Rozmowa z prof. Ludwikiem Stommą

Kiedyś Paryż był stolicą kulturalną świata, a dzisiaj podobno jest nią Nowy Jork...

– Nie uważam, żeby Nowy Jork czy Los Angeles były stolicą kulturalną świata. Jest wiele takich stolic i Paryż jest jedną z nich. W wielu dziedzinach nauka francuska jest nadal bardzo silna. Nigdy nie lubiłem kina francuskiego, ale dzisiaj to jest jedyną, które stawia czoła kinu amerykańskiemu.

Dziedzina, w której Francja dalej produkuje, jest architektura i urbanistyka. Oczywiście zdaje sobie sprawę z tego, że to najcięższe rozwiązania architektoniczne zostały stworzone przez cudzoziemców: Japończyków, Szwajcarów, Peruwiańczyków. Ale oni tworzą w Paryżu. I to jest fenomen na skalę europejską. Francja dalej jest takim zbiegowiskiem wszystkich nacji, gdzie artysta jest szanowany i znajduje swoje miejsce.

Jest pan dotychczas profesorem na Ecole Pratique des Hautes Etudes, która jest częścią Sorbony...

– Jest to uczelnia wyjątkowa w skali francuskiej. Została założona przez Napoleona III. Doszedł on do wniosku, że dla postępu nauki należy zwolnić część profesorów z obowiązków dydaktycznych, by nie musieli wymyślać nowych wykładów, tylko by dzieliли się z studentami swoimi metodami pracy intelektualnej. Średnio w naszej uczelni przypada na profesora od pięciu do siedmiu studentów. Jeżeli profesor nie ma studentów, to w tym czasie kontynuuje swoją pracę naukową.

W jakiej mierze kontroluje?

– Jeżeli profesor nie wywiązuje się ze swoich obowiązków, to się wtedy dzieje i sam zrzeka się swojego stanowiska. Jedyną interwencją w moje życie naukowe i prywatne ze strony władz uczelni była kiedyś rozmowa, jaką miałem z rektorem. Miał dwa zastrzeżenia. Po pierwsze, zwrócił mi uwagę, że jestem kawalerem.

A drugie zastrzeżenie, jakie miał rektor?

– Powiedział, że mieszkam w złej, jak na prestiż profesora Sorbony, dzielnicy Paryża. Wkrótce potem poznałem Basie, co zakończyło się ślubem, a po tym wyprowadziłem się do lepszej dzielnicy. Kiedy spotkałem rektora, pochwalili mi się przeprowadzką, no i tym, że wypełniam obowiązki małżeńskie. Myślałem, iż wywrę zło wrażeń, nie powiedziałem, że żona jest tancerką Folies-Bergeres, co było prawdą. Rektor niesłychanie się ucieszył i nawet przysłał mi jakiś srebrny brolok z okazji ślubu.

Tancerka to odpowiednia kandydatka na żonę profesora?

– Ależ tak. Z robotnicą mogłyby być problemy. Zadaj pan zagadkę: jak poznałem moją Basie? Są dwie możliwości. Pierwsza, że poszedłem do Folies-Bergeres i zobaczyłem Basie Tancerką. Natychmiast pobiegłem po bukiet wdarłem się do szatni, wręczyłem kwiaty i tak się poznałszy. Drugi wariant: grałem w filmie pielęgniarza, którego skusiłaś sadyście. Basia przy-

szła na premierę i bardzo jej się spodobała moja rola. Która wersja jest prawdziwa?

Ta druga.

– Tak. To był młody reżyser. Skądś się zaliśmy i on uznał, że ja doskonale do tej roli pasuję. A wracając do Folies-Bergeres. Wśród tancerek praktycznie nie ma ani jednej Francuzki. Najwięcej jest Amerykanek, Angielek.

Dlaczego nie ma Francuzek?

– Bo Francuzki są brzydkie.

Polki są najpiękniejsze na świecie?

– Polki są najbardziej pociągające na świecie. Najpiękniejsze według mnie są Czeszki.

Dlaczego Polki są najbardziej pociągające?

– To bardzo proste. Polki jak chodzą, ruszają pupą. Polki mają w sobie kobiecość i coś takiego, co je odróżnia od mężczyzn. Polka z Polakiem mogą być ubrani w te same dzinsy, w te same wypuszczone na wierzch koszule i tej samej długości włosy i jeśli ja ich widzę z tyłu, nie mam wątpliwości kto jest kto. W Szwecji absolutnie nie wiem z kim mam do czynienia, a we Francji coraz mniej. Jeżeli chcę się przespaciać z Francuzką, to jej o tym mówię. Ona się zgadza albo nie. A kolo Polki trzeba skakać. Dać kwiatki. Coś się dzieje. Człowiek musi się wysilać. Czują się lepszy. I to wtedy nabiera ceny.

Wyższa kultura?

– Tak.

Czy mają dzisiaj sens takie pojęcia jak nacjonalizm i patriotyzm?

– Nie rozumiem ich. Czują się Polakiem. Jestem związany z Polską, pomimo że mieszkam już od ponad 25 lat za granicą. Jestem zrosnięty z

Prof. Ludwik Stomma, antropolog kultury, publicysta. Wykładał na Uniwersytecie Warszawskim, KUL-u, Uniwersytecie Jagiellońskim, pracował w Instytucie Sztuki PAN. W 1981 r. wyjechał do Francji, od 1983 r. jest profesorem Sorbony. Wydał 14 książek, w tym 4 naukowe, 2 książki dla dzieci, a także książki historyczne i biograficzne. Największą poczytnością cieszą się bodajże: „Paryskie spacerki”, „Królów Francji wzięty i upadki”, „Polskie złudzenia narodowe”, „Francuska miłość”, „Słownych Polaków choroby”, „Polskie złudzenia narodowe wotum”. L. Stomma jest od lat felietonista „Polityki”. Wydał zbiory felietonów: „Nalewka na czeresniach”, „Słownik polskich wywisk, inwektyw i określeń pejoratywnych”.

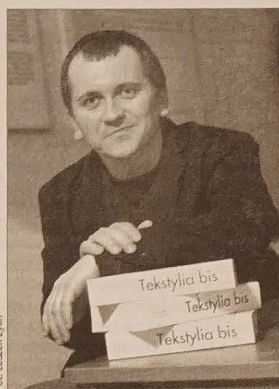
Polską poprzez kulturę, język polski, w który się cały czas wgrzyzam i który mnie fascynuje, poprzez tradycję polską, która jest podtrzymywana w domu. To kwestia sentymentu, miłości, którą jeden żywi, a drugi nie żywi. Nie wiem, jak to się ma do patriotyzmu. Polskość jest rzeczą bardzo intymną. Natomiast wyładowywanie się na różnicach z pełnym przekonaniem, że reprezentujemy ten lepszy wariant, jest niepoważne. Wystarczy przejechać granicę żeby zobaczyć, że w jednym być może reprezentujemy lepszy wariant, w wielu rzeczach gorzej. Więc takie puzzenie się i robienie z patriotyzmu wiary w posłannictwo i wyższość czy wyjątkowość swojego narodu jest dla mnie pozostałością po starych strukturach myślenia, które prędzej czy później znikną, bo wymagała go technologia współczesna.

Rozmawiał MAREK BARAŃSKI

Tekstylija bis

Pod redakcją Piotra Mareckiego ukazały się Tekstylija bis. Słownik młodej polskiej kultury. Jest to swoiste kompendium wiedzy na temat dorobku i kierunków aktywności artystycznej twórców urodzonych po 1970 r. Marecki wyznaje, że podstawowym kryterium umieszczenia nazwiska twórcy w Tekstyliach była właśnie data urodzenia, a w dziale literackim również co najmniej dwie wydane książki.

Autorów poszczególnych haseł szczególnie interesuje przenikanie się mediów, zacieranie się tradycyjnych granic pomiędzy różnymi dziedzinami sztuki. Cechą charakterystyczną twórców ujętych w słowniku jest bowiem równoległe realizowanie się w kilku dziedzinach sztuki, np. Sławomir Shuty jest pisarzem, performerem i filmowcem.

Piotr Marecki, redaktor „Tekstyliów bis”.

Na 824 stronach pomieszczono ponad tysiąc haseł: nazwisk, nurtów, grup twórczych, pism, festiwali z dziedziny literatury, teatru, muzyki, komiksu, sztuki, filmu.

Tekstylija bis. Słownik młodej polskiej kultury wydała Korporacja Ha!art. (k)

BYŁ, CZY GO NIE BYŁO?

Tajemniczy »zjazd« literatów

Jedną z czekających na rozwikłanie zagadek polskiego życia literackiego jest tzw. „zjazd” Związku Zawodowego Literatów Polskich w odzyskanej w 1938 r. zaolziańskiej części Śląska Cieszyńskiego.

Na ślad tego przedsięwzięcia naprowadza lektura Dzienników Marii Dąbrowskiej. Pod datą 16 XI 1938 zanotowała ona m.in.: Po południu przyszedł Tadeusz Fijałkowski. Przytnął mi dobrą wiadomość, że zjazd literatów, który Goetel organizował na Zaolziu, nie odbędzie się. Po prostu biedni zaolziańscy Ślązacy nie mogą już wytrzymać tych ciągłych najazdów i uroczyści. Ledwo na nogach stoją. Ja i tak nie byłabym pojechała. Ale wydawca sprostował ten zapis, stwierdzając w przypisie: Zjazd literatów na Zaolziu odbył się jednak wkrótce, 4-6 marca 1939 w przyłączonej części Cieszyzna.

Kto ma rację? Dąbrowska nie wróciła już później do tego tematu, nie rozwinął też tej kwestii autor przypisu do Dzienników. Na trop naprowadza dopiero lektura ówczesnej prasy. Impreza rzeczywiście odbyła się w dniach 4-6 marca 1939, tyle tylko, że nie szło o statutowy zjazd literackiej organizacji branżowej, ale o cykl imprez promocyjnych, reklamowanych np. w „Gwiazdce Cieszyńskiej” jako „zjazd przedstawicieli świata artystycznego na Śląsku zaolziańskim”.

Dlaczego po wojnie nikt nie podjął tego frapującego tematu? Dlaczego ani słowem nie wspomnieli o „zjeździe” Paweł Kubisz – zawsze chętnie odwołujący się do związków Zaolzia z Polską?..

Na te i szereg innych pytań będzie można znaleźć odpowiedź w majowym numerze „Zwrotu”. Zapraszamy do lektury. (o)

POLECAMY

LUDWIK STOMMA:

Choroby i dolegliwości sławnych ludzi

Ludwik Stomma ma rozległą, a czasem bardzo oryginalną zainteresowania. I przy tym wielką wiedzę. Czasem korzysta z niej w zaskakujący sposób. Przed trzema laty opublikował książkę Słownych Polaków choroby. Powodzenie Chorob... spowodowało napisanie kolejnej książki.

Tym razem Stomma zajął się zdrowiem lub raczej chorobami

sławnych ludzi z różnych epok i odległych krajów. Zaczyna od Aleksandra Macedońskiego, który był alkoholikiem i biseksualistą, a jego napady furii przerażały współczesnych. Z książki wynika, że ich przyczyną mógł być tężniak spowodowany uszkodzeniem czaszki, doznany w bitwie nad Granikiem. Ów tężniak zagrażał więc nie tylko życiu Aleksandra, ale niewątpliwie wywarł kolosalny wpływ na losy jego własnych poddanych, jak i podbitych narodów.

Zespół Tourette'a – choroba, na jaką cierpiał niewątpliwie Wolfgang Amadeusz Mozart – powodujący tiki, podrygiwania, szybkie, a niespodziewane obroty oraz nieoczekiwane gwałtowne wybuchy śmiechu, do dziś słycaż w utworach tego genialnego kompozytora. Ale czy hipochondrię Picassa możemy dostrzec na jego obrazach?

Krwawe rezultaty chorób Hitlera, Lenina, Stalina, Berii czy Mao odcierpieć musiała ludzkość na wszystkich niemal kontynentach. Autor, choć jak już wspominałem – człowiek wielu talentów i głębokiej wiedzy, nie dałby sobie zapewne rady z wysnuwaniem daleko idących wniosków, zaglądając w karty chorobowe bohaterów, gdyby nie pomoc specjalistów. I właśnie lapidarne komentarze medyczne stanowią dodatkową wartość tej książki. (PA)

Od redakcji
Prezentowane w tej rubryce książki najlepiej jest zamawiać w księgarni pp. Wirthów w Czeskim Cieszynie.

W przypadku pozycy L. Stommy należy się jednak pośpieszyć; książki tego autora błyskawicznie znikają z hurtowni.

Telewizja

WTOREK 17 KWIETNIA

■ TVP 1

5.40 Tak jak w Unii 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Czerwony traktorek - Tama (s.) 8.55 Sali Mali - Maski (s.) 9.05 Domowe przedszkole 9.35 Tom - Tom w Nowym Jorku (film hiszpań.) 10.05 Doctor Who (s.) 10.50 Mieszkać w Europie - Alentejo 11.10 Kim właściwie jesteśmy (film franc.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Moda na sukces (s.) 12.55 Klan (s.) 13.20 Plebania (s.) 13.45 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.10 Faceci do wzięcia - Mów za siebie (s.) 14.40 Na misyjnym szlaku - Kapitan z Santa Clary (film pol.) 15.00 Wiadomości 15.10 Leśnym tropem 15.35 Wyjeżdżam - zostaje? 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Przysięga śmierci (film USA) 21.55 Sprawa dla reportera 22.35 Z refleksem (pr. public.) 22.55 Misja specjalna (mag.) 23.30 Przekręt (film ang.) 0.25 Samson (film pol.) 2.20 Film dokumentalny.

■ TVP 2

5.30 Szatańskie miłości (s.) 7.20 Kochał świat i ludzi (film pol.) 7.40 Globert przedstawia niezwykły świat natury (s.) 8.05 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytania na śniadanie 10.43 Święta wojna - Goldfish (s.) 11.10 Sąsiedzi - W naszych sidłach (s.) 11.40 Magnum - Spuszczona po znajomym (s.) 12.30 Przygodzie Tarzana (s.) 12.55 Niesforne aniołki (s.) 13.25 Zakręcony tydzień (quiz) 14.00 Europa da się lubić 14.55 Dr Quinn (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.35 Gliniarz i prokurator - Fatalne zauroczenie (s.) 17.30 Zorro (s.) 18.00 Program lokalny 18.45 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.40 Starter 20.05 M jak miłość (s.) 21.05 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.00 Panorama 22.30 Biznes 22.45 8 kobiet (film franc.) 0.35 Desperaci: nieznaną historią PRL-u - Przysięgi nie będzie 1.05 Dzika Afryka - Jeziora i rzeki (film dok.).

■ TV KATOWICE

PRZYSIĘGA ŚMIERCI

thriller, USA, 1999, 95 min
TVP 1, wtorek 17. 4., 20.20
Reżyseria: Paul Schneider
Występują: John Ritter, Marg Helgenberger, Megan Gallagher, Lawrence Dane, Jessica Bowman, Miko Hughes, Madelina Zima.

Film oparty na autentycznych wydarzeniach. Ellen Farris samotnie wychowuje kilkunastoletnie córki Sare i Danielle. Od czternastu lat jest rozwiedziona. Próbuje wrócić z tajemniczą chorobą, która zraniła jej życie. Jej były mąż dr David Farris jest w doskonałej formie. Ozełił się z Lorraine, która kandyduje w wyborach do rady miasta. Wszystko wydaje się być w porządku, do czasu gdy Lorraine zaczyna chorować. Dolegliwość przypomina tę, na którą cierpi Ellen. Gdy Lorraine niespodziewanie umiera, Ellen zaczyna podejrzewać Davida.

JOANNA D'ARC

Francja, 1999, 205 min
Polsat, wtorek 17. 4., 21.00
Reżyseria: Luc Besson
Występują: Milla Jovovich, John Malkovich, Faye Dunaway, Dustin Hoffman.

Joanna d'Arc przysłała na świat w roku 1412, w czasie wojny stuletniej. Niejednokrotnie była świadkiem najazdów angielskiego rycerstwa na okoliczne wioski i związanych z nimi ludzkich dramatów. W wieku trzynastu lat nadzwyczaj religijna dziewczynka znajduje miecz. Wkrótce potem ma wizję, która umacnia ją w przekonaniu, że jej święta misja jest uratować ojczyznę przed najazdem.

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.20 Serwis ekonomiczny 8.24 Przegład prasy 8.25 Kamera Kuriera 8.45 Schlesien Journal 9.20 Serwis ekonomiczny 9.25 Kamera Kuriera 10.55 Serwis kulturalny 12.00 Kurier flesz 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Relacje 17.00 Raport z akcji - magazyn o tematyce policyjnej i strażackiej 17.15 Plus minus 18.00 Aktualności 18.24 Magazyn meo 18.30 Aktualności sportowe 18.40 Domowy zwierzynek 18.45 Trójka tam była 19.00 Tropiciel 19.15 Encyklopedia „Solidarność” 19.40 Raport z akcji 19.50 TV Katowice zaprasza 20.00 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.40 16/16 23.03 Sportowy wieczór 23.55 The Ballad of Greenwich Village (film USA) 1.10 Plus minus 1.25 Trzeci wymiar 2.15 Plus minus 2.25 The Ballad of Greenwich Village (film USA).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 6.50 Siidla miłości (s.) 8.00 Halo! Kasa! 8.55 Roseanne (s.) 9.25 Rodzina zastępcza (s.) 10.00 Sekret Laury (s.) 11.00 Metamorfozy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Dom nie do poznania (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.15 Rodzina zastępcza - Szaleństwo Internetu (s.) 15.50 Wydarzenia 16.30 Interwencja (mag.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Piotr Bałtroczyk przedstawia 21.00 Joanna d'Arc (film franc.) 0.25 Chirurdzy (s.) 1.25 Nasze dzieci 2.20 Magazyn sportowy 4.20 Dziewczynny w bikini (quiz) 5.20 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Śpiewanki 9.05 Teleranek 9.15 Klocki (dla dzieci) 9.30 Atlas wideo naszej przyrody 9.40 Odkryte powiązania (s. dok.) 10.00 Wiadomości 10.05 Miejsce na górze (s.) 11.00 Talk show Jana Krausa 11.40 Uwzięni za żelazną kurtyną 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.35 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 14.00 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.25 13 komnata Jana Přeučila 15.00 Wiadomości 15.05 Oczarowanie (s.) 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Nauka jest zabawna (pr. cykl.) 16.55 Pomagajmy sobie 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Dom - to sztuka (poradnik) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Czynnys chan (dok.) 21.00 Wszystko party (talk show) 21.45 Dziennik Ostrawiaka 22.00 Główny podejrzany (s.) 23.45 Wiadomości, prognoza pogody, sport 23.55

Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.00 Polityczne spektrum 0.30 Cesarz Hirohito 1.20 Mieszkać - to sztuka 1.45 Simpsonowie 2.05 AZ-kwiz 2.30 Ally McBeal 3.10 Kalendarium.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Reporterzy TVC 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 Auto Moto Revue 12.30 Styl (mag.) 12.55 Życiu na ramię 13.15 Game Page (mag.) 13.35 Boisko 7 (dla dzieci) 15.45 Gdzie pieniądze pomagają 15.50 Świat książek 16.05 Planeta Nauki 16.30 Dołącz do nas (pr. publ.) 16.40 Rodzina, szkoła i ja 17.00 Nie poddawaj się (pr. publ.) 17.15 Sport z Katką 17.30 Poradnik zdrowotny 17.35 Diagnosta 17.55 Sedno 18.00 Magazyn folklorystyczny 18.30 Music blok 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 J. angielski - Ekstra 19.25 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Kinobox (mag.) 20.25 Hotel Zacisze (s.) 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.25 Piękne zguby 21.55 Minuty XX wieku 22.00 Szesć stóp pod ziemią (s.) 22.55 Klub dokumentalny: Ja, Barbie 23.25 Plaska jak deska 0.20 Wieczór na temat... Historia wyciska piętno 2.15 Sabotaż 2.40 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Nieziemska miłość (s.) 9.40 Cała prawda (film kan.-USA) 11.30 Kojak (s.) 12.35 Stefanie (s.) 13.35 Stingers (s.) 14.35 Świat według Bundych (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Strażnik Teksasu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Dowody zbrodni (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różowym ogrodzie (s.) 21.20 Kryminalne zagadki New York (s.) 22.10 112 (pr. cykl.) 22.50 Wojna kolorów (film czes.) 0.35 Szybka wygrana 1.30 Brygada ratunkowa (s.) 2.45 Talk show.

■ PRIMA

6.30 Nowy świat skrzatów (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.50 Plomienie namiętności (s.) 9.50 Jesteś moim życiem (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) 11.55 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.25 Krok za krokiem (s.) 13.55 Komisarz Rex (s.) 14.55 Kameleon (s.) 16.00 Diagnosta morderstwo (s.) 16.45 Medicopter (s.) 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Pomoc domowa (s.) 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.15 Top 10 22.30 Closer (s.) 23.30 Nowojorscy gliniarze (s.) 0.25 Szczyry (film niem.) 2.20 Zapytaj o przyszłość.

ŚRODA 18 KWIETNIA

■ TVP 1

5.40 Wpisani w krajobraz 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Nastoletni geniusz (film austral.) 9.00 Domisie - Na łap-capu 9.30 Tom - Tom w Londynie (s.) 10.00 Doctor Who (s.) 10.50 Kuchnia z Okrasą - Ziola, kuchenne perfumy 11.15 Rue Wiertz 60 - Różnorodność (s.) 11.45 Agrobiznes (mag.) 12.00 Wiadomości 12.10 Moda na sukces (s.) 12.55 Klan (s.) 13.20 Plebania (s.) 13.50 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.10 Recepty Jedyńki - Mokry nos 14.30 Raj 15.00 Wiadomości 15.10 Kwadrans na kawę - Mamo, nie tucz mnie 15.35 Reportaż 16.05 Moda na sukces 17.00 Telexpress 17.20 Na celowniku (mag.) 17.30 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 W kryjówce milczenia (film USA) 22.00 Polacy 22.45 Fryderyki 2006 23.45 Z refleksem 0.05 Tacy byliśmy (film USA) 2.05 Jesć na zdrowie (film kanad.).

■ TVP 2

5.20 Starek miłości (s.) 7.20 Znaki czasu (mag.) 7.40 Globert przedstawia niezwykły świat natury 8.05 Na dobre i na złe - Fatalne ukłucie (s.) 9.00 Pytania na śniadanie 10.45 Święta wojna - Falszywe pieniądze (s.) 11.15 Sąsie-

W KRYJÓWCE MILCZENIA

kryminał, USA, 1996, 100 min
TVP 1, środa 18. 4., 20.20
Reżyseria: Richard A. Colla
Występują: Kellie Martin, Marc Warren, Tom Radcliffe, Marion Ross, Jan Nemejovsky, David Nykl, Anna Geislerova.

Film powstał na podstawie autentycznych wydarzeń. Polska, rok 1939. 17-letnia Fusia Podgórska jest Polką adoptowaną przez żydowską rodzinę. Dziewczyna postanawia przemycić bliskich z getta i ukryć na strychu. Z czasem coraz więcej ludzi prosi o schronienie. Grupa powiększa się do 13 osób, które przez dwa lata znajdują kryjówkę na strychu. Kiedy zbliża się front, dwie niemieckie pielęgniarki zostają zakwaterowane w mieszkaniu Fusi.

dzi - Koncert noworoczny (s.) 11.40 Magnum - Swój do swego (s.) 12.35 Kopuszka (s.) 13.00 Słonie spod Kili-mandżaro (film holend.) 13.55 Europa da się lubić - Europa modna (s.) 14.50 Dr Quinn (s.) 15.45 M jak miłość (s.) 16.35 Gliniarz i prokurator - Fatalne zauroczenie (s.) 17.30 Zorro (s.) 18.00 Program lokalny 18.45 Panorama 19.05 Jeden z dziesięciu 19.40 Ulice kultury 20.05 Legionista (film USA) 22.00 Panorama 22.25 Sport-telegram 22.30 Biznes 22.35 Korespondent 23.10 W pułapce ognia (film USA) 0.45 Na jedwabnym szlaku - Tybet (film ang.) 1.35 Po obu stronach Odry: Polsko-niemieckie historie.

■ TV KATOWICE

6.00 Kurier 7.45 Aktualności 7.50 Kalendarium regionalny Częstochowa 8.20 Serwis ekonomiczny 8.25 Przegład prasy 8.45 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 9.10 Serwis sportowy 9.19 Przegład prasy 9.20 Serwis ekonomiczny 9.25 Kamera Kuriera 11.00 Gala EURO 2012 Cardiff 12.20 Serwis kulturalny 13.04 Kurier komentarze 13.20 Serwis kulturalny 14.00 Kurier flesz 15.05 Kurier komentarze 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska Rybnik 17.00 Pierwsza pomoc 17.05 Kwiaty, ogrody 17.15 Plus minus 18.00 Aktualności 18.24 Magazyn meo 18.30 Aktualności sportowe 18.40 Kwiaty, ogrody 18.45 Nasz reportaż 19.00 Vsechno kłape - wszystko gra 19.20 Zbliżenia filmowe 19.35 Ślązaków portret własny 20.00 Telekurier 20.55 Trzeci wymiar 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 22.40 16/16 23.03 Sportowy wieczór 23.55 Więcej niż jedno (s.) 0.40 Plus minus 1.00 Trzeci wymiar 1.45 Prognoza pogody 1.50 Plus minus 2.00 Więcej niż jedno (s.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! 6.50 Siidla miłości (s.) 8.00 Halo! Kasa! 8.55 Roseanne (s.) 9.25 Rodzina zastępcza - Szaleństwo Internetu (s.) 10.00 Sekret Laury (s.) 11.00 Metamorfozy (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Dom nie do poznania (s.) 13.00 Jesteś moim życiem (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.15 Rodzina zastępcza - Ukryte siły (s.) 15.50 Wydarzenia 16.25 Interwencja (mag.) 17.00 Gra w ciemno 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Świat według Kiepskich - Z odzysku (s.) 21.00 Mój chłopak się żeni (film USA) 23.20 Daleko od nosy - Kompletna amnezja (s.) 23.50 Piotr Bałtroczyk przedstawia 0.50 Dziewczynny w bikini (quiz) 2.50 Nocne randki 4.55 Music Spot.

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Piękne miasteczka 9.30 Niesamowity świat rekorderów i ciekawostek 10.00 Wiadomości 10.05 Na zawsze w sercu (film niem.) 11.25 Sylva Lang (dok.) 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.25 Ćwiczmy z TVC 13.40 Dom - to sztuka 14.05 Wędrująca kamera (s. dok.) 14.30 Bananowe rybki (talk show) 15.00 Wiadomości 15.05 Nie ma pracy (poradnik) 15.30 Hobby mag. 15.35 Wydarzenia 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Złote rączki 16.40 Labirynt (dla dzieci) 17.15 AZ-kwiz (teleturniej) 17.40 Testy, porady, porażki 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Pod pokrywką (mag.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportu i Szansy 20.00 Saga roku Forsyth (s.) 21.00 List do ciebie 21.55 Na tropie (mag. krym.) 22.20 Piękne miasteczka (pr. cykl.) 22.45 Wiadomości, prognoza pogody, sport 22.55 Losowanie Sportu i Szansy 23.00 Music blok (pr. muz.) 23.30 Losowanie Szczęśliwej 10 23.35 Joy (s.) 0.00 Chłopaki w akcji 0.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 0.45 Simpsonowie 1.10 AZ-kwiz 1.35 Oczarowanie (s.) 2.30 Pięka Zellerka.

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.15 Wydarzenia w regionach 7.50 Panorama 8.30 Piękne zguby 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.45 Żywe serce Europy 12.00 W kondycji (mag.) 12.20 Obiektywy (mag.) 12.50 Pieniążki o filmie Nauka o smach 13.00 Klub (mag.) 13.30 Święci i świadkami 13.45 Znaki i rytuały 14.00 Echi 14.10 20 Czy mnie zechcecie? 14.35 Kłopotliwy zespół Kamelot 15.10 Teleturniej dla dzieci 15.35 Tajemnice Tomasa zardza 15.55 Europa dziś (mag.) 16.10 Duchy przodków w naszych genach (dok.) 17.10 Przymat (mag.) 17.30 (mag.) 18.00 Kosmopolis (mag.) 18.15 Sabotaż (mag.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Angielski w najmłodszych 19.10 Język hiszpański 19.25 Simpsonowie (s. anim.) 19.50 Ćwiczmy z TVC 20.00 Ten nasz czeski charakter 20.30 Rodzina prosiemy 21.00 Wydarzenia, komentarze 21.25 Europejski film: 1900 - czarna legenda (film wł.) 23.25 Notes (mag.) 0.10 Punkty spojrzeń: Nocne sąsiadki 0.35 Nocny klub filmowy: W jakiej dziedzinie jesteś? (film USA) 2.20 Regiony TVC24.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Nieziemska miłość (s.) 9.35 Wybuchowa rodzinka (film kan.-USA) 11.30 Kojak (s.) 12.35 Stefanie (s.) 13.35 Stingers (s.) 14.35 Świat według Bundych (s.) 15.05 Gwiazdne wrota (s.) 16.00 Strażnik Teksasu (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.35 Dowody zbrodni (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Świata pasażer (s.) 21.20 Na własne oczy (pr. publ.) 22.15 Agencja NCIS (s.) 23.10 Nowy kurs (s.) 0.05 Kompania braci (s.) 1.00 Szybka wygrana 2.30 Talk show.

■ PRIMA

6.30 Nowy świat skrzatów (s. anim.) 7.00 Szansa bez granic (pr. roz.) 8.50 Plomienie namiętności (s.) 9.50 Jesteś moim życiem (s.) 10.50 Lekarz z gór (s.) 11.55 Rewir Wolfa (s.) 12.55 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 13.25 Krok za krokiem (s.) 13.55 Komisarz Rex (s.) 14.55 Kameleon (s.) 16.00 Diagnosta morderstwo (s.) 16.45 Medicopter (s.) 18.00 5 kontra 5 (pr. roz.) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Pomoc domowa (s.) 20.00 Lotnia 20.30 Bardzo delikatne związki (s.) 21.10 Jesteś tym, co jesz 22.25 Kłopotliwy 21.10 Jesteś tym, co jesz 22.25 Kłopotliwy (s.) 23.25 Nowojorscy gliniarze 23.55 Tajemnica Czerwonego Dżumy 2/2 (film niem.) 1.50 Zapytaj o przyszłość.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Wzyczenia

Upływa szybko życie

Dzisiaj obchodzą 25 lat małżeństwa

państwo ANNA i BOGUSŁAW MICZKOWIE

z Czeskiego Cieszyna. Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, szczęścia, słonecznych dni i dużo powodzenia na dalsze lata życia mama Bronisława i rodzina Mrózków. GL-208

W głębokim żalu i smutku pograżeni zawiadamiamy krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14. 4. 2007 zmarła w wieku 82 lat nasza Kochana Zona, Matka, Babcia, Prababcia, Siostra, Teściowa, Kuzynka, Szwagierka i Ciocia

śp. ANZELMA SUCHANKOWA

z domu Farnik. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się 18. 4. o godz. 15.00 z kościoła rzymskokatolickiego w Cz. Cieszynie w Alejach na cmentarz do Mostów. Zasmucona rodzina. Autobus zapewniony. GL-216

Wspomnienia

Jutro, dnia 18. 4. 2007 mija piątą rocznicę śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. HENRYKA LEGIERSKIEGO

O chwilę wspomnień proszą najbliżsi. RK-089

Składamy serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, znajomym i sąsiadom za wyrazy współczucia oraz udział w pogrzebie naszej Drogiej

śp. HILDEGARDY BIELCZYKOWEJ

Dziękujemy ks. St. Jochymkowi za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego i wszystkim, którzy upiękшили to ostatnie pożegnanie ze Zmarłą. Podziękowania kierujemy również do MUDr. M. Korzeniowskiego za opiekę w czasie choroby. Zasmucona rodzina. RK-091

Dnia 15 kwietnia 2007 minęła 6. bolesna rocznica śmierci naszego Ukochanego

śp. JANA MARTYŃKA

z Njdku. Tych, którzy Go znali i szanowali, prosimy o chwilę cichych wspomnień. Żona z dziećmi. GL-213

Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że dnia 15. 4. 2007 zmarł w wieku 87 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Szwagier, Wujek

śp. TEODOR TŁOŁKA

ostatnio zamieszkały w Domu Emerytów w Piętaldzie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w środę 18. 4. 2007 o godz. 14.30 z sali obrzędów pogrzebowych w Orłowej Mieście - Zimnym Dole. W smutku pograżona rodzina. RK-092

W nekrologi

Wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Męża i Ojca

śp. JÓZEFA MIKI

z Czeskiego Cieszyna Sibicy składa na ręce zasmuconej rodziny Zdzisław Kluz wraz z żoną Renią i córką Sandrą. GL-214

róbót ręcznych, zimnej kuchni i wypieków 21. 4. w godz. 9-17, w niedzielę w godz. 8-17. Bufet domo-

jest 21. 4. o godz. 5.30 z Karwiny i o 5.50 z Cz. Cieszyna - szkoła rolnicza. Informacje rano do godz. 8.30, wieczorem od godz. 19.00 pod nr. tel.: 596 311 685, 732 175 618.

Co w teatrze

SCENA POLSKA - HAWIERZÓW:

Skapiec (17, godz. 19.00; grupa HAP);

ORŁOWA: Skapiec (18, godz. 19.00; grupa ORP).

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN:

Ferda Mravenec (17, godz. 9.00);

TRZYŃNIEC: Rewizor (18, godz. 19.00, grupa C).

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Rodzina Robinsonów (17, 18, godz. 17.45); Bobby (17, 18, godz. 20.00); Reflex: Infiltracja (17, 18, godz. 17.00); Stranger than Fiction (17, 18, godz. 20.00); HAWIERZÓW - Centrum: Tupot małych stóp (17, 18, godz. 15.30); Wakacje Jasia Fasha (17, 18, godz. 17.45); Babel (17, 18, godz. 20.00); TRZYŃNIEC - Kosmos: Rocky Balboa (17, 18, godz. 17.30); W pogoni za szczęściem (17, godz. 20.00); Kolnrolerzy (18, godz. 20.00); CIESZYN - Piast: Testosteron (17, 18, godz. 20.00); Stefan Malutki (17, 18, godz. 14.30, 16.15); Wszyscy jesteście Chrystusami (17, godz. 18.00); Jasmium (18, godz. 18.00).

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO oraz chór „Zaolzie” zapraszają na spotkanie przy tablicy pamiątkowej ofiar II wojny światowej 19. 4. o godz. 17.00 w szkole.

ZESPÓŁ „PRZYJAŹN” - zawiadamia, iż następną próbą chóru odbędzie się wyjątkowo we wtorek 17. 4. o godz. 17.45 w fryzarskim Domu PZKO.

TRZYŃNIEC OSIEDLE - MK PZKO zaprasza na spektakl TL Bajka we czwartek 19. 4. o godz. 16.30 do Domu PZKO im. A. Wawrosza na Tarasie.

CZ. CIESZYN - zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę w sobotę 28. 4. Zbiórka w Cieszynie przy Celmie o godz. 7.50, dalej Zamek w Pyszczynie, Bielsko-Biala, wyjazd Kolejką Linową na Szyndzielnie (Schronisko na Szyndzielni), Klimczok, przyjazd do Cieszyna - Celmą w godz. 18-19. Dla członków MK PZKO Park Sikory darmowy przejazd autokarem, reszta uczestników opłaca 130 Kc/os., dziecko do 7 lat 60 Kc, bilety wstępu do Zamku + kolejka ok. 25 zł opłaca każdy uczestnik indywidualnie, zabrać dowód osobisty, legitymacje emerytalne oraz kieszonkowe na jedzenie. Zgłoszenia przyjmowane będą w salce MK PZKO Park Sikory przy ul. Tovární 23 w dniach 17-19. 4. w godz. 17-19 wraz z wpłatą kwoty za autokar, lub pod nr. tel. A. Jursa 604 556 423, A. Ciałhotna 776 257 070. Warunkiem rezerwacji - uiszczona opłata za autokar!

PTTS „BŚ” - informuje, że odjazd na wycieczkę do Hostińskich Vrchów-

wy, posilk i tombola na miejscu.

HAWIERZÓW MIASTO - Klub Emerytów zaprasza na spotkanie klubowe w czwartek 19. 4. o godz. 15.00 do świetlicy przy ul. Matuška 2.

NIEBORY - MK PZKO zaprasza na Wiosenne Spotkanie z piosenką w sobotę 21. 4. o godz. 14.00 do Domu PZKO w Nieborach. W programie występ chóru „Lutnia” (PL) oraz występ chóru „Zgoda”. Po programie wspólne biesiadowanie.

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO oraz chór „Zaolzie” zapraszają na spotkanie przy tablicy pamiątkowej ofiar II wojny światowej 19. 4. o godz. 17.00 w szkole.

ZESPÓŁ „PRZYJAŹN” - zawiadamia, iż następną próbą chóru odbędzie się wyjątkowo we wtorek 17. 4. o godz. 17.45 w fryzarskim Domu PZKO.

TRZYŃNIEC OSIEDLE - MK PZKO zaprasza na spektakl TL Bajka we czwartek 19. 4. o godz. 16.30 do Domu PZKO im. A. Wawrosza na Tarasie.

CZ. CIESZYN - zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na wycieczkę w sobotę 28. 4. Zbiórka w Cieszynie przy Celmie o godz. 7.50, dalej Zamek w Pyszczynie, Bielsko-Biala, wyjazd Kolejką Linową na Szyndzielnie (Schronisko na Szyndzielni), Klimczok, przyjazd do Cieszyna - Celmą w godz. 18-19. Dla członków MK PZKO Park Sikory darmowy przejazd autokarem, reszta uczestników opłaca 130 Kc/os., dziecko do 7 lat 60 Kc, bilety wstępu do Zamku + kolejka ok. 25 zł opłaca każdy uczestnik indywidualnie, zabrać dowód osobisty, legitymacje emerytalne oraz kieszonkowe na jedzenie. Zgłoszenia przyjmowane będą w salce MK PZKO Park Sikory przy ul. Tovární 23 w dniach 17-19. 4. w godz. 17-19 wraz z wpłatą kwoty za autokar, lub pod nr. tel. A. Jursa 604 556 423, A. Ciałhotna 776 257 070. Warunkiem rezerwacji - uiszczona opłata za autokar!

PTTS „BŚ” - informuje, że odjazd na wycieczkę do Hostińskich Vrchów-

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.00.

POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyńniec 105,3 MHz, po-pt: 19.00, nie: 18.30.

Co w terenie

OBWÓD KARWINA - Zebranie Komitetu Obwodowego odbędzie się w środę 18. 4. o godz. 14.00 w Domu PZKO w Karwinie Raju. W programie: Festiwal PZKO.

KARWINA RAJ - MK PZKO oraz Klub Kobiąt zapraszają do Domu PZKO przy ul. Kubisza na wystawę

Koncerty

ORŁOWA LUTYNIA - MK PZKO oraz chór „Zaolzie” zapraszają na Koncert Wiosenny 21. 4. o godz. 16.00 do Podstawowej Szkoły Artystycznej w Orłowej Porębie. Wystąpią chór mieszany „Zaolzie” MK PZKO Orłowa Lutynia, chór mieszany „Lira” Rydułtowy (PL).

Oferty

LETNI URLOP z programem: Karkonosze, Zakopane, Piešťany, Luks. hot. z wyżywieniem - 3300 Kc/os./tydzień! Dojazd: autobusem lub własny. Inf.: 602 726 283, aztour@atlas.cz. GL-149

Wystawy

GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, BiałaGaleria: do 20. 5. wystawa obrazów Jiřígo Malífa z ekspozycją „Droga Krzyżowa”. Czynna po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

DUŻA GALERIA: do 20. 5. wystawa fotografii Zdeňka Kantora - Kraina, portret. Czynna po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

Organizacja budżetowa poszukuje na etat pracownika

księgowego z możliwością awansu na miejsce ekonomisty

Wymagania

■ wykształcenie wyższe

■ doświadczenie w kierunkach ekonomicznych

■ znajomość pracy na PC (Word a przede wszystkim Excel)

Zgłoszenia prosimy przysyłać do 31. 5. 2007 pod adres:

Sociální úřad města Třince personální oddělení

Habravá 302

739 61 Třinec

tel. 558 340 706

Obchody Dnia Ziemi

ORŁOWA/BOGUMIN (wak) - W niedzielę 22 bm. obchodzony jest Światowy Dzień Ziemi. W Orłowej główne uroczystości zaplanowano już na czwartek. Przebiegną one pod auspicjami komisji „Zdrowego Miasta”, wydziału ds. środowiska naturalnego przy UM oraz Centrum Wolnego Czasu „Kotwica”. Tegoroczne obchody będą miały charakter „indiański”. Organizatorzy zaznajomią zwiedzających z życiem i tradycjami Indian. Początek imprezy, która odbędzie się na rynku w Orłowej Lutyni, o godz. 10.

W Boguminie, obchody „Dnia Ziemi” przygotowali tym razem uczniowie Szkoły Średniej. W piątek na rynku T. G. Masaryka w centrum miasta (w godz. 10-15) zaprezentują się m.in. mistrz Europy w dyscyplinie jazdy westernowej oraz tancerze Klubu Taniecznego „Kmit”. Chętni będą z plastikowych butelek produkować makiety samochodów.

W obu miastach w ramach obchodów zaplanowano wiele atrakcji dla dzieci i młodzieży - gry, zabawy, zawody, turnieje i konkursy.

Jubileusz z Balladyną

CZ. CIESZYN (mro) - Już wiadomo, jaką niespodziankę przedstawi na swoim jubileuszowym spektaklu pt. „Wieczna próba” w piątek 20 bm. w Teatrze Cieszyńskim Szkolne Koło Alternatywnych Prezentacji Artystycznych „Szkapa”.

Będą to występy gimnazjalistów naszej Alma Mater z etudami na temat „Balladyny” Juliusza Słowackiego przygotowanymi w ramach lekcji języka polskiego - „Dwa razy Balladyna”, bo taką nazwę nadał imy tej prezentacji, daje - w mojej opinii - świeże, odkrywcze spojrzenie na twórczość klasyka dramatu polskiego - powiedział „GL” Władysław Kubiś, kierownik artystyczny teatryku pracującego pod auspicjami PTA „Ars Musica”.

Hyde Park

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Kto czyni krzywdę?

Z przykrością przeczytałem list pani E.G. w „GL” z 5 bm., korzystającej aż nado z możliwości, jakie daje rubryka Hyde Park. Jestem pewien, że wiele osób poczuło się dotkniętych, ale oczekuje, że dostarczy się im więcej słusznych racji i faktów. Nikt chyba nie podejrzewa, że w obronie PSP przy ul. Kopernika członkowie Macierzy i jej Zarząd Główny oczerniają p. Romana Wróbla. Należy mu zostawić wszelkie zasługi i zalety jako pedagoga. Uważam jednak, że w sprawie szkoły na Tarasie zajął stanowisko, z którym się głęboko nie zgadzam. Szkoła, którą p. Wróbel sam prowadził, należy nadal do największych na Zaolziu. Spełnia wszelkie limity uczniów wymagane przez ustawę o szkolnictwie narodowościowym. Wszyscy zainteresowani to wiedzą. Nado wszyscy wiedzą, że poziom nauczania w polskich szkołach na Zaolziu, nawet tych najmniejszych, jest bardzo dobry.

kopując jedno, zniszczy się i drugie. Przykładów dewastacji polskich środowisk na Zaolziu wywołanych przez takie procesy jest już aż nado.

Prawa mniejszości narodowych są przez rząd RC dobrze zagwarantowane. To samo dotyczy szkolnictwa, które chroni ustawa o szkolnictwie narodowościowym. Są to prawa ciężko zdobyte, które chronią nas samych w chwilach słabości. Te prawa zostały właśnie zaatakowane przez, powiedzmy, nierozważne decyzje władz Trzyńnicy, które doczekały się dogodnej dla siebie chwili (bardzo dobrze o tej chwili i tej słabości naszego środowiska napisał autor korespondencji Hyde Parku tuż poniżej tej, na którą reaguję). Do takiej chwili przyczynił się, może nieświadomie, zapominając o Polakach na Tarasie, w Łyżbicach i Kamionce niestety p. Wróbel. Przykro, ale niestety złą wolą przyczynia się pani E.G., strzelając z ukrycia w najczulsze miejsca rodziców, czyli Macierzy Szkolnej w szkole na Tarasie.

Jestem mocno przekonany o zachowaniu szkoły na Tarasie i nie wstydzę się swego podpisu.

JAN BRANNY, Trzyńniec

Nazwa pozycji:
Pracownik Centrum Pomocy Technicznej Cier Electronic Arts dla Europy Środkowej i Wschodniej

Miejsce pracy:
Praga (nowoczesne biura w centrum Pragi, blisko metra)

Zadanie:
rozwiązywanie problemów z instalacją i eksploatacją gier dla PC i konsoli
komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej i telefonu

Wymagania:
dobra znajomość języka polskiego (w mowie i piśmie)
znajomość języka angielskiego
Świetne zdolności komunikatywne
znajomość gier na PC i konsole - atutem
aktywny stosunek do pracy

Oferujemy:
płaca początkowa: 24 000 CZK
praca dla EA - największej firmy produkującej gry komputerowe
praca w młodym międzynarodowym zespole
dostęp do nowoczesnych technologii
szeroka możliwość rozwoju
rozpoczęcie pracy 1. 5. 2007

Gwarantem Centrum Pomocy Technicznej Electronic Arts dla Europy Środkowej i Wsch. jest firma ProGamers s.r.o., gdzie zostanie przeprowadzona rozmowa kwalifikacyjna. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie życiorysu zawodowego i zdjęcia na adres: ea@progamers.cz

WTOREK 17 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Dominiś - Bębenek 9.00 Kochał świat i ludzi (rep.) 9.15 Ojczyzna polszczyzna 9.30 Salon kresowy - W służbie Eskulapa, Marsa i Tomi dy (dok.) 9.45 Muzyczne historie miłosa (cz. 2 widowiska) 10.35 Wzry życia (film dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Praca bez granic - Niemcy (rep.) 13.05 Warto kochać (s.) 13.50 Sportowy tydzień 14.30 Lider (esej dok.) 15.25 Powidoki Marka Nowakowskiego - Magiczne oko fotoplastikonu 15.45 Dominiś - Bębenek 16.10 Magazyn Medyczny. Pamięć o srocie - Aktywność fizyczna 16.25 Zwierzowice - Inteligencja 16.40 Kochał świat i ludzi (rep.) 17.00 Teleexpress 17.15 Reportaż 17.40 Działka Polska (s.) 18.10 Studjum w Polsce (mag.) 18.35 Polska z bocznej drogi - Władysławowo na fali 18.50 Plebania (s.) 19.15 Marcei Szpak dziwi się światu 19.30 Wiadomości 20.10 Klan 20.35 Polska racja (pr. public.) 21.05 W stronę świata (dok.) 21.30 Reportaż 22.00 Warto rozmawiać 22.50 Dzieciństwo w cieniu śmierci 23.30 Panorama 23.45 Sport Telegram 23.50 Biznes 23.55 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Złoty smak 0.25 Studjum w Polsce (mag.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Marcei Szpak dziwi się światu - Pora korali 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Polska racja (pr. public.) 2.55 W stronę świata (dok.) 3.30 Reportaż 3.50 Warto rozmawiać 4.00 Dzieciństwo w cieniu śmierci 5.15 Reportaż 5.45 Polska z bocznej drogi - Władysławowo na fali.

ŚRODA 18 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowa przedszkole - W królestwie guzików 9.00 Wierze, wapię, szukam 9.25 Zaproszenie 9.45 Dabud 10.35 Świątkowice niezna nych historii (pr. public.) 11.05 Kochaj mnie (s.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Polska racja (pr. public.) 13.05 W stronę świata (dok.) 13.30 Reportaż 14.00 Przebojowa Polka (widowisko) 14.50 Dzieciństwo w cieniu śmierci 15.30 Łączy nas Polska 15.45 Domowa przedszkole - W królestwie guzików 16.10 Laboratorium 16.30 Wierze, wapię, szukam 17.00 Teleexpress 17.15 Oto jest pytanie 17.40 Skarbiec - magazyn historyczno-kulturalny 18.05 Wyjeżdżam - zostaję! (rep.) 18.25 Kochaj mnie (s.) 18.50 Plebania (s.) 19.15 Eliasz i Piastka 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Wiści Polonijskie 21.05 Zakroczony tydzień (widowisko) 21.35 Egzamin z życia (s.) 22.20 Magazyn 22.45 Polacy 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.55 Oto jest pytanie 0.25 Skarbiec - magazyn historyczno-kulturalny 0.50 Plebania (s.) 1.15 Eliasz i Piastka 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Wiści Polonijskie 2.55 Zakroczony tydzień 3.25 Egzamin z życia (s.) 4.10 Pamiętam o mnie (koncert żywcem) 4.30 Wyjeżdżam - zostaję! (rep.) 4.50 Magazyn 5.15 Polacy.

CZWARTEK 19 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Budzik - Malpy 9.00 Raj - Raj (mag.) 9.25 Ostoja 9.50 Zacznie gwiazd - Henryk Talar 10.15 Oto jest pytanie 10.40 Skarbiec - magazyn historyczno-kulturalny 11.05 Studjum w Polsce (mag.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Wiści Polonijskie 13.05 Egzamin z życia (s.) 13.50 Reportaż 14.10 Zakroczony tydzień 14.35 Od przedszkola do Opola - Robert Rozmus 15.05 Polacy 15.45 Budzik - Malpy 16.10 Kwadrans na kawę - Mama nie tuczy mnie 16.30 Raj - Raj (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 SF-Symulator faktu - Paliwa 17.40 Reportaż 18.00 Ostoja 18.25 Było, nie minęło 18.50 Plebania (s.) 19.15 Lis Leon - Duchy 19.30 Wiadomości 20.10 Pogoda dla kierowców 20.15 Złotopolscy (s.) 20.40 Z daleka, a z bliska 21.30 INKA 1946 (teatr TV) 23.00 Reportaż 23.30 Panorama 23.50 Biznes 23.55 SF-Symulator faktu - Paliwa 0.25 Palce liżać (mag.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Lis Leon - Duchy 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Z daleka, a z bliska 3.10 INKA 1946 (teatr TV) 4.40 Było, nie minęło 5.05 Reportaż 5.35 Reportaż.

PIĄTEK 20 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Domowa przedszkole - Zguba Michałka 9.00 Karino (s.) 9.25 Od Około do Nowego Miasta - XVI wiek (rep.) 9.50 Bzik kulturalny 10.15 SF-Symulator faktu - Paliwa 10.40 Poranek z muzyką - Laureaci Konkursu im. Henryka Wieniawskiego - Lev Solodovnikov 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Złotopolscy (s.) 12.35 Polska na weekend 13.05 Hity satelity 13.20 INKA 1946 (teatr TV) 14.45 Polska z bocznej drogi - Władysławo-

wo na fali 15.00 Reportaż 15.30 Architektura Warszawy - Lata wielkiej rozbudowy (1866-1900) 15.40 Domowa przedszkole - Zguba Michałka 16.05 Tajemnice lasu - W widłach Warty i Noteci (rep.) 16.30 Święta wojna - Las Aptekas 17.00 Teleexpress 17.15 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.45 Menhiry pamięci 18.10 Bzik kulturalny 18.35 Hity satelity 18.50 Plebania (s.) 19.15 Wielka podróż Bołka i Lolka 19.30 Wiadomości 20.10 Złotopolscy (s.) 20.35 Polska na weekend - Prastara Ziemia Kałiska na weekend 21.05 Mówi się... 21.25 Na dobre i na złe (s.) 22.20 Widowisko 23.00 Widowisko 23.30 Porozmawiajmy 24.00 Łoskot (mag.) 0.25 Kochaj mnie (s.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Wielka podróż Bołka i Lolka 1.30 Wiadomości 2.00 Złotopolscy (s.) 2.25 Polska na weekend - Prastara Ziemia Kałiska na weekend 2.55 Mówi się... 3.15 Hity satelity 3.30 Na dobre i na złe (s.) 4.20 Widowisko 5.00 Widowisko 5.10 Święta wojna - Las Aptekas (s.) 5.35 Menhiry pamięci (rep.)

SOBOTA 21 KWIETNIA

6.00 Plebania (s.) 6.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.35 Święta wojna - Las Aptekas (s.) 9.00 Mówi się... 9.20 Słonecznik w włościach (s.) 9.45 Polacy na Syberii (cykl dok.) 10.10 Z daleka, a z bliska 11.10 Dwie strony medalu (s.) 11.30 Opowieści wiatru i morza (mag.) 11.50 Wędrowni po Polsce - Żanki 12.05 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Karczawski smak 12.30 Codzienna 2 m 3 (s.) 13.00 Wiadomości 13.10 Na dobre i na złe (s.) 14.00 Salon kresowy - Geofizyk z Kulikowa (dok.) 14.15 Działka Polska (s.) 14.40 Made in Poland 15.05 Duże dzieci (talk-show) 15.45 Ioanna Słowińska z zespołem 16.00 Śladaniec na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.30 Ojczyzna polszczyzna 17.55 Pamiętam o mnie 18.00 Odwiedziny na końcu świata (rep.) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Baśnie i bajki polskie - Bazyliśzek 19.50 Wiadomości 20.10 Faustyna (film pol.) 21.25 Przebojowa Polka 22.15 Dubiud 23.05 Malarz Kresów 23.35 Śniadanie na podwieczorek 0.50 M jak miłość (s.) 1.15 Baśnie i bajki polskie - Bazyliśzek 1.30 Wiadomości 2.00 Faustyna (film pol.) 3.10 Odwiedziny na końcu świata (rep.) 3.40 Działka Polska 4.05 Codzienna 2 m 3 (s.) 4.35 Malarz Kresów 5.05 Dwie strony medalu (s.) 5.25 Opowieści wiatru i morza (mag.)

NIEDZIELA 22 KWIETNIA

6.00 Przebojowa Polka (widowisko rozryw.) 6.50 Pamiętam o mnie 7.10 Śniadanie na podwieczorek 8.10 M jak miłość (s.) 8.30 Słowo na niedzielę 9.05 Ziarno 9.30 Mordziaki - Groźny obryzm 9.55 Polki książkowe, czyli co czytać dziecku (mag.) 10.05 Palce liżać (mag.) 10.20 Rok Karola Szymanowskiego - Zakopiańska Akademia Sztuki (rep.) 10.35 Rok Karola Szymanowskiego - II Koncert skrzypcowy 11.00 Dwie strony medalu (s.) 11.55 Między ziemią a niebem (mag.) 12.00 Regina Caeli 12.15 Między ziemią a niebem (mag.) 13.00 Transmisja Mszy Świętej z kościoła św. Wojciecha w Boru Kościelnej 14.05 Zmieniony (s.) 15.05 Wywiad i opinie 15.25 Polacy z Liechtensteinu (rep.) 15.40 Biografie - Himmlach (film dok.) 16.35 Zaproszenie 17.00 Teleexpress 17.25 Rodzina jak z nut 18.15 Palce liżać (mag.) 18.30 M jak miłość (s.) 19.15 Król Maciuś Pierwszy 19.30 Wiadomości 20.10 Otcowanie (s.) 21.00 Oczywiście (widowisko) 21.15 Mój pierwszy raz 22.15 Bzik kulturalny 22.45 Apletka pod Orłem (film dok.) 23.30 Zacznie gwiazd 24.00 M jak miłość (s.) 0.45 Ziarno 1.15 Król Maciuś Pierwszy 1.30 Wiadomości 2.00 Oczywiście (s.) 2.45 Zaproszenie 3.05 Zmieniony (s.) 4.05 Biografie - Himmlach (film dok.) 4.55 Dwie strony medalu (s.) 5.45 Oczywiście (widowisko).

PONIEDZIAŁEK 23 KWIETNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Jedynecka - Papużki 9.00 My Wy Oni (mag.) 9.25 Menhiry pamięci (rep.) 9.45 Mój pierwszy raz 10.35 Biografie - Himmlach (film dok.) 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Kinematograf (mag.) 13.05 M jak miłość (s.) 14.00 Chłopi (s.) 14.55 Porozmawiajmy 15.45 Jedynecka - Papużki 16.15 Unijny traktat (rep.) 16.30 My Wy Oni (mag.) 17.00 Teleexpress 17.15 Kinematograf (mag.) 17.40 Jest takie miejsce 18.00 Z archiwum IPN (mag.) 18.30 Kościół i świat (mag.) 18.50 Plebania 19.15 Wyprawa profesora Gąbki - Śladem wielkiej rzeki 19.30 Wiadomości 20.10 Klan 20.35 Reportaż 21.05 Sportowy tydzień 21.45 Warto kochać (s.) 22.25 Dokument 23.30 Panorama 23.50 Biznes 24.00 Jest takie miejsce 0.15 Z archiwum IPN (s.) 0.50 Plebania (s.) 1.15 Wyprawa profesora Gąbki - Śladem wielkiej rzeki 1.30 Wiadomości 2.00 Klan 2.25 Reportaż 2.55 Sportowy tydzień 3.25 Warto kochać 4.20 Dokument 5.15 Zacznie gwiazd 5.40 Salon kresowy - Geofizyk z Kulikowa.

Wydarzenia sportowe

CZARNY WEEKEND DRUŻYN PIŁKARSKICH NASZEGO REGIONU

Wygrała tylko Ostrawa i Cz. Cieszyn

LIGA
● **PIŁZNO - B. OSTRAWA 0:1 (0:0)**
Bramka: 78. Varadi. Sędziował: Jilek. Widzów 7391.

Trzy czwarte meczu należały do gospodarzy, którzy sprawiali nieco lepsze wrażenie. Przewaga nie przyniosła im jednak upragnionego rezultatu w postaci czwartego zwycięstwa z rzędu. Najdogodniejszą okazję Piłżna w pierwszej połowie zmarnował Malcharek. Trzy punkty na waga zwycięstwa po kornarze Lukeša i głowie Rajtorala zapewnił przyjezdny Varadi. Ostrawskie przeprosiny za ubiegłotygodniowy niewypal z Brnem były udane.

OSTRAWA: Vašek - Reznik, Čihánek, Kystroň, Coupek (64. Klimpl) - Rajtoral, Marek, Lukeš, Mičola (64. Mišínský) - Varadi, Štrihavka.
Łokaty 1. Slawia 47, 2. Sparta 45, 3. Ostrawa 31.

II LIGA
● **ZIENIĆ CZASŁAW - FOTBAL TRZY-NIEC 4:1 (0:0)**
Bramki: 62, 1. 64. Podrazky, 73. Štraneć, 90. Kleša - 46. Cepák. Sędziował: Malčák. Widzów 605.

Chociaż Trzyznoczanie nie zawiedli, pomiesli czwartą wiosenną porażkę. Tym razem była zbyt arogą, wynik nie odzwierciedla wydarzeń na murawie. Pierwszą bramkę z podania Kofinka zdobył Cepák. W 62. min Podrazky precyzyjnym strzałem z rzutu wolnego doprowadził do remisu, w kilka minut później po kornarze precyzyjną głową popisał się Štraneć. W ostatnich minutach meczu gospodarze zadali rywalowi jeszcze dwa ciosy. Trzecią bramkę po strzale z 25 m zdobył Podrazky (bramkarz Vreštiak nie miał czystego sumienia), kropkę nad „i” po rajdzie Kuraka postawił Kleša - 4:1.

TRZYZNIEC: Vreštiak - Vavruša, Čelástka, Pindor, Matěj (78. Kluz) - Malif, Hupka, Cepák, Martinčík - Janeczek, Kořínek (75. Šmekl).
Łokaty 1. Žižków 45, 2. HFK Olymstrie 41, 3. Trzyznice 23, 16. Bystrice 18.

MŚLF
● **ZNOJMO - KARWINA 2:1 (0:0)**
Bramki: 60. Mička, 70. M. Dítě - 83. Juroszek z karnego. Sędziował: Kneisl. Widzów 600.

Pierwszego gola podopieczni Petra Mašleja stracili po stałym fragmencie gry w wykonaniu Švarca. Do futbolówki doszedł Mička i umieścił ją w siatce. Po upływie 10 minut zwycięstwo Znojma przypisywał strzałem z dystansu przepiękował Marek Dítě. Siedem minut przed ostatnim gwizdkiem sędzijski sprowadził do parteru szarżującego Opica, po czym Juroszek z rzutu karnego obniżył na 2:1.

KARWINA: Hájek - Bernátek (86. Mašlej), Ondráček, Gill, Bystrý - Souzara (73. Lukan), Vávra, Minářik (65. Urban), Knöbig - Opic, Juroszek.
Łokaty 1. Fulnek 45, 2. Karwinia 29, 3. Baník „B” 20.

BYWIZIA E
● **SLAWICZYN - B. OLBRAHCICIE 3:1 (1:0)**

Bramki: 43. Macek, 65. Fábry (rzut karny), 90. Vacula - 90. Aniol. Sędziował: Jelinek. Widzów 220.

Lecka przewagę uzyskali gospodarze. Do szatni odchodzili w dobrych nastojach, ponieważ w 43. min na pastkę Macek dał rady dwójce obrońców i pokonał bramkarza Hekera. Po przerwie jeden z zawodników Olbrachcic zagrał w polu karnym ręką, po czym Fábry z „jedenastki” podwyższył na 2:0. Kilka minut później po faulu juniora Šikory rzutu karnego

Trzyznice - Olomouc B. O piłkę walczą trzyznicki Cepák (z prawej) i Nepožitek.

nie wykorzystał kapitan gospodarzy Švach. Przyjezdni nie rezygnowali, w ostatniej po kornarze Aniol zdobył głową kontaktowego gola. Ostatnie słowo należało jednak do Slawiczyna, w doliczonym czasie gry gołkiera Hekera przełobował Vacula.

OLBRACHCICIE: Hekera - Sikora, Aniol, Neumann, Čoupek (80. Šmekal) - Jakl (70. Janáček), Šurin, Wojtyna, Dorozlo - Goj, Přeborský (50. Novák).
● **TRP CZESKI CIESZYN - HULIN 3:2 (2:1)**

Bramki: 38. Zima, 44. Sostonek, 55. Mendrok z karnego - 27. Kopuńec, 88. Huřka. Sędziował: Sedláček. Widzów 220.

Gospodarze odbili się od dna tabeli. W pierwszej połowie nie wykorzystali kilku stuprocentowych sytuacji. W 26. min zagrali się Vaček i Gebel; Huřka obsłużył Kopuńca i ułożył 0:1. W 38. min Zima trafił w samo okienko, a tuż przed przerwą w zamieszaniu podbramkowym najlepiej zorientowała się Sostonek. Po przerwie Mačala nieprzepisowo powstrzymał Hromádę, zaś Mendrok „z jedenastki” podwyższył na 3:1. Przyjezdni zaczęli naciskać, ale po ładnej akcji Huřki zdołali już tylko obniżyć.

CZ. CIESZYN: Mrozek - Sostonek, Kocur, Grygar, Vaček - Zima, Martinčík (85. Klár), Mendrok, Gebel - Martinek (75. Fizek), Hromada (90. R. Šulák).

● **ORŁOWA - NAPAJEDA 0:0.** Sędziował: Drápal. Widzów 100.

Pierwsza połowa była na ogół wyrównana, w drugiej natomiast pod każdym względem górowali gospodarze. Mimo że znaleźli się w kilku dogodnych sytuacjach bramkowych, nie udało im się strzelić choćby jednej bramki. Największą okazję zaprzepaścili zmiennik Lička, któremu zabrakło zimnej krwi. Široký nie trafił w światło bramki, zaś Knápek po idealnej centrze Krečmera z kilku metrów postepował słupek.

ORŁOWA: Szarowski - Včerek, Štásta, Drozd, Hübner - Špiler (70. Kopel), Sochora, Široký, Horák (80. Lička) - Krečmer, Knápek.

● **KROMIERZYŻ - L. PIOTROWICE 4:3 (4:1)**

Bramki: 5. Maša, 6. Klimek, 26. Lakomý, 28. Třásoň - 4. Minářik, 80. Hojdyš, Hanusek. Sędziował: Kučerič. Widzów 350.

Tuż po rozpoczęciu gry widzowie obejrzeni trzy gola. Celne trafienie Minářika po akcji Bělnuka z Janovskiemu nie sprawiło im wiele radości, ale strzały Maši i Klímka w polu ich usatysfakcjonowały. Lakomý i Třásoň dołączyli kolejne bramki. Po przerwie

gospodarze wyraźnie zlekocieli wale i zaczęli grać zbyt nonszalanie. Goście zepchnęli ich na własną piętę i zaczęli dochodzić do stuprocentowych okazji. W 80. min futbolowemu ostrym uderzeniu Hojdyša wyszło samo okienko. W chwili półzajęcia nusek śliczynie strzałem z przewidywalnym kontaktem gola.

PIOTROWICE: Šabelka - Přeška, Bielan, Blaha, Šahmal - Kulík (84. Kumpán), Wojnarowski (44. Hansek), Janovský, Bělněk - Hojdyš, Minářik (81. Kruš).

● **W. KARŁOWICE - DZHRČOWICE 3:0 (3:0)**

Bramki: 17. Orság, 30. Janek z karnego, 36. Pišek. Sędziował: Gačič. Widzów 200.

Gra gości była słabutka, najgorszym niebezpiecznym było uderzenie Koubka, które poszybowało nad przecieką. Waleczni gospodarze jej prowadzenie po rzucie rożnym celnej głową Orsága. Przed przerwą dołączyli kolejne dwa gole, które strzygnęły losy meczu. Po faulu Okeničy w polu karnym z „jedenastki” podwyższył Jurajda, niedługo później obrońcy wykorzystali faul.

DZHRČOWICE: Jatek - Kadlčík, Piřka, Adam, Liška (84. Valouch) - Duška, Šramek, Špiřek, Kozubík - Koubek, Z. Kadlčík.

Łokaty 1. Kromierzyż 48, 2. Dzierżonowice 39, 3. Orłowa 27, 11. Olbrachcice 20, 14. L. Piotrowice 15. Cz. Cieszyn 18.

ROMAN BASELBERG

Karwinia uporała się z Lowosicami

● **KARWINA - LOWOSICE 3:1 (0:0)**

Sędziował: Joráček, Nowotný, demki 2/2 = 4/2, kary 8 - 4. Widzów 450.

Z uwagi na to, że gospodarze wcześniej zapewnili sobie pierwsze miejsce w zasadniczej fazie rozgrywek, w tych dniach uczestniczą bardziej intensywnych zajęciach treningowych. W pierwszej połowie utrzymywali wyraźną przewagę, kawa, ale po zmianie stron powoli rywalowie zbliżyli się do dwubramkowego dystansu. Chociaż w ostatnich minutach spotkania dawali im się znaki wyraźne zmęczenie, pomimo zagarnęli komplet punktów.

KARWINA: Marjánčík, Bednarčík 3, Pišek 5, Kuzo 6/7, ěz 2, ěndjić 1, Mrozek 1, Zdráhal, Požárek, Korňan 4, Račač 4, Klánský, Šulc.

Florbaliści Hawierzowa muszą zadowolić się tytułem wicemistrzów

● **TORPEDO HAWIERZÓW - STRZE-SZOWICE 3:4 (1:2, 2:2, 0:0)**

Bramki i asysty: 20. R. Kantor (Lébi), 23. Michalík (Kubala), 40. Kubala (Jurčík) - 7. Deutsch (Hozman), 15. Fridrich (Jedlička), 32. Jedlička (Fridrich), 35. Horák (Hozman). Widzów 2346.

W wyrównanym meczu mieli więcej szczęścia goście z Pragi, którzy zyskali dwubramkową przewagę. Przez kibiców mocno dopingowani gospodarze

odrobili straty, ale rywalowie dotrzymali kroku tylko kilka minut. Drużyna z Pragi bowiem zadła rywalowi dwa ciosy, ponownie uzyskała dwubramkową zaliczkę. Hawierzowianie zdobyli gola kontaktowego, ale po raz drugi do remisu nie doprowadzili.

● **TORPEDO HAWIERZÓW - STRZE-SZOWICE 1:5 (1:1, 0:1, 0:3)**

Bramki i asysty: 14. P. Kožuřák (Jendřišák) - 13. Pahlen (Jedlička), 36. Jedlička (Pahlen), 44. Pahlen (Jedli-

čka), 40. Jedlička (Hozman), 60. Jurčík (Fridrich). Widzów 3013.

Ponad trzy tysiące widzów spotkało się wygraną gospodarzy. Ci w pierwszej tercji trzymali się dzielnie, zdołali wyrównać na 1:1. Drużyna z Pragi ponownie wyszła na prowadzenie. W momencie, gdy Hawierzowianie rzucili się do ataku, goście dowiedli się z kontrataku, zdobyli dwa gole. W 44. minucie Pahlen zdobył 13. tytuł mistrzowski.